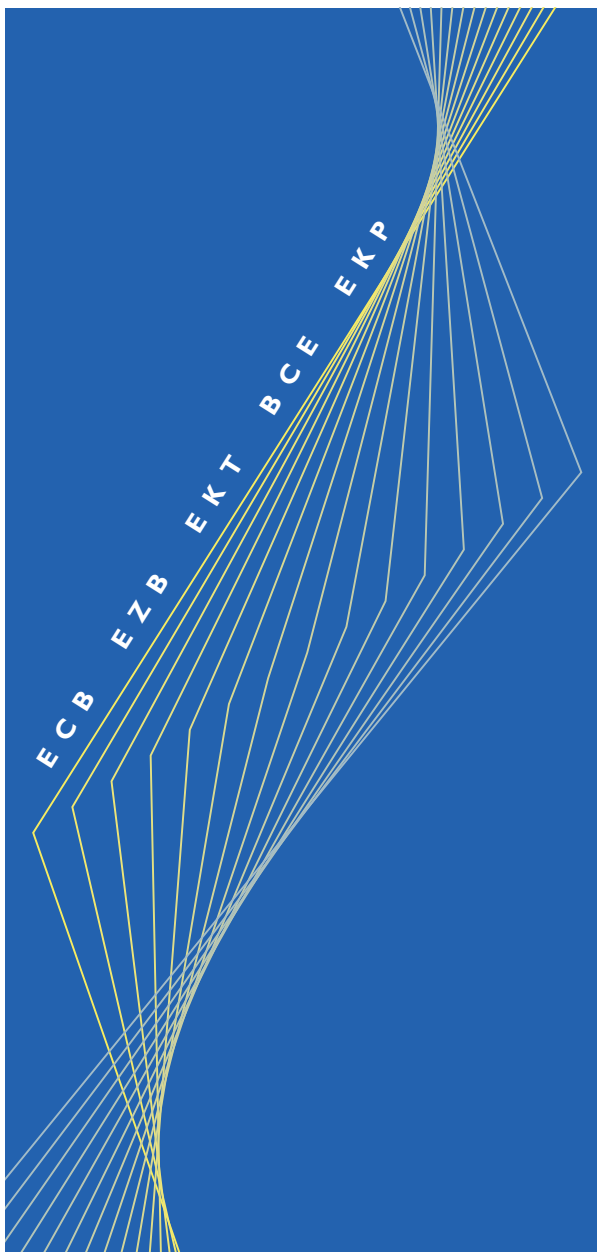




EUROPESE CENTRALE BANK

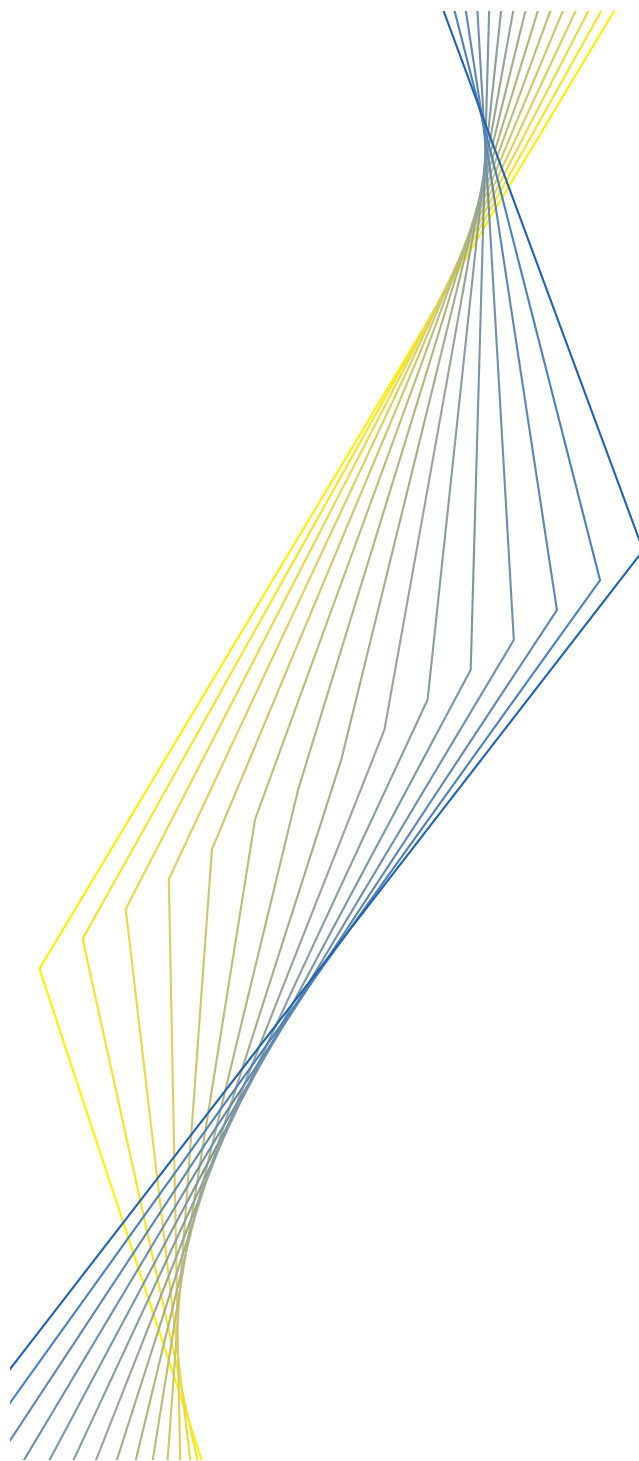


**DOOR HET ESCB  
VERZAMELDE EN  
SAMENGESTELDE  
STATISTISCHE GEGEVENS**

**Mei 2000**



EUROPESE CENTRALE BANK



**DOOR HET ESCB  
VERZAMELDE EN  
SAMENGESTELDE  
STATISTISCHE GEGEVENS**

**Mei 2000**

© Europese Centrale Bank, 2000

<b>Adres</b>	<b>Kaiserstrasse 29</b> <b>D-60311 Frankfurt am Main</b> <b>Duitsland</b>
<b>Postadres</b>	<b>Postfach 160319</b> <b>D-60066 Frankfurt am Main</b> <b>Duitsland</b>
<b>Telefoon</b>	<b>+496913440</b>
<b>Internet</b>	<b><a href="http://www.ecb.int">http://www.ecb.int</a></b>
<b>Fax</b>	<b>+496913446000</b>
<b>Telex</b>	<b>411 144 ecb d</b>

*Alle rechten voorbehouden.*

*Reproductie voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan, mits de bron wordt vermeld.*

ISBN 92-9181-127-0

# Inhoud

1	Samenvatting	5
1.1	Inleiding	5
1.2	De belangrijkste kenmerken van de ECB-statistieken	6
1.3	Monetaire, bancaire en aanverwante statistieken	7
1.4	Betalingsbalansstatistieken en aanverwante statistieken	8
1.5	Financiële rekeningen	9
1.6	De uitwisseling van statistische gegevens	9
<hr/>		
2	Statistieken gebaseerd op balansen van MFI's	10
2.1	Inleiding	10
2.2	Monetaire Financiële Instellingen	10
2.3	De geconsolideerde balans op maandbasis	11
2.4	Balansstatistieken op kwartaalbasis	14
2.5	Macro-prudentiële indicatoren gebaseerd op MFI-balansgegevens en statistieken betreffende de internationale rol van de euro	15
2.6	Financiële derivaten	15
<hr/>		
3	Overige statistieken betreffende financiële intermediatie	16
3.1	Overige (niet-monetaire) financiële intermediairs met uitzondering van verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen	16
3.2	Rentetarieven	17
3.3	Statistieken betreffende hypothecair krediet	18
<hr/>		
4	Statistieken betreffende effecten (met inbegrip van aandelen)	18
<hr/>		
5	Statistieken betreffende de betalingsbalans en de internationale investeringspositie	19
5.1	Inleiding	19
5.2	Maandelijkse hoofdpunten op de betalingsbalans	19
5.3	Betalingsbalans op kwartaal- en jaarbasis	20
5.4	Monetaire presentatie van de betalingsbalans	20
5.5	Internationale investeringspositie	21
<hr/>		
6	De officiële reserves van het Eurosysteem	21
<hr/>		
7	Effectieve wisselkoersen van de euro	22
<hr/>		
8	Financiële rekeningen van de Monetaire Unie	22
8.1	Inleiding	22
8.2	De juridische vereisten krachtens ESR 95 – samenstelling op jaarbasis	23
8.3	Statistische bronnen voor financiële rekeningen van de Monetaire Unie op kwartaalbasis	23
8.4	Tabel betreffende financiering, beleggingen en investeringen van niet-financiële sectoren in het eurogebied	23
8.5	Financiële rekeningen van de Monetaire Unie op kwartaalbasis per sector	24
8.6	Statistieken betreffende overheidsfinanciën	24

9	Overgangsbepalingen	25
<hr/>		
10	De uitwisseling van statistische gegevens	26
<hr/>		
11	De door de ECB gepubliceerde monetaire aggregaten	26
<hr/>		
12	Gepubliceerde rechtsinstrumenten (goedgekeurd door de Raad van Bestuur van de ECB)	26
<hr/>		
	Bijlagen	28

# I Samenvatting

## I.1 Inleiding

Het hoofddoel van het Europees Stelsel van Centrale Banken (ESCB) is het handhaven van prijsstabiliteit in het eurogebied.<sup>1</sup> Onverminderd het doel van prijsstabiliteit, moet het ESCB het algemene economische beleid in de Gemeenschap ondersteunen. In het kader van deze doelstellingen heeft het Eurosysteem de taak het monetaire beleid te bepalen en ten uitvoer te leggen en valutamarktoperaties uit te voeren.

Het Verdrag betreffende de Europese Unie wees aan het Europees Monetair Instituut (EMI) de taak toe van het treffen van de statistische voorbereidingen voor de derde fase van de Economische en Monetaire Unie (EMU) en, meer in het bijzonder, van het bevorderen, voor zover noodzakelijk, van de harmonisatie van statistieken. Het EMI presenteerde voor het eerst een overzicht van statistische vereisten in juli 1996. Het onderhavige verslag actualiseert het verslag van juli 1996, en beschrijft de verschaffing van statistische gegevens zoals die thans plaatsvindt. Het geeft aan waar de verschaffing van statistische gegevens reeds wordt bepaald door ECB-rechtsinstrumenten, en het wijst tevens op mogelijke verdere ontwikkelingen op terreinen waar de huidige beschikbaarheid van statistieken onvolledig of ontoereikend lijkt. Deze indicaties (in paragrafen 14, 55, 56, 61, 65-66, 67 en 70) dienen te worden beschouwd als van voorlopige aard. Aangezien het in 1996 gepresenteerde overzicht van statistische vereisten tevens betrekking had op het terrein van algemene economische statistieken, zullen deze vereisten in een apart document worden behandeld. Het onderhavige verslag beoogt voornamelijk één enkele, toegankelijke bron van informatie te zijn voor aanleveraars en samenstellers van statistieken, en voor geïnteresseerden.

In de derde fase van de EMU heeft de ECB, bijgestaan door de nationale centrale banken van de EU, de continue verantwoordelijkheid statistieken te verzamelen teneinde het mo-

gelijk te maken dat de taken van het ESCB worden uitgevoerd, en moet zij op die manier, waar noodzakelijk, bijdragen, op de terreinen die onder haar bevoegdheden vallen, aan harmonisatie. Binnen het ESCB dienen de statistische werkzaamheden, voor zover mogelijk, te worden uitgevoerd door de nationale centrale banken. Over het geheel genomen verzamelen de nationale centrale banken (en in sommige gevallen andere nationale autoriteiten) gegevens van rapporterende instellingen en andere nationale bronnen, stellen aggregaten samen op nationaal niveau en verzenden deze naar de ECB, die vervolgens de aggregaten voor het eurogebied samenstelt. Zowel de nationale centrale banken (en andere nationale autoriteiten) als de ECB nemen deel aan de conceptuele en de ontwikkelingswerkzaamheden, en tevens aan het opstellen van ECB-rechtsinstrumenten op statistisch terrein binnen het kader van de Verordening (EG) Nr. 2533/98 van de Raad van 23 november 1998 met betrekking tot het verzamelen van statistische gegevens door de Europese Centrale Bank. De Statuten vereisen dat de ECB samenwerkt met de instellingen en organen van de Gemeenschap en met internationale organisaties. De verantwoordelijkheid op Europees niveau wordt door de ECB en de Commissie als volgt op zich genomen: de ECB is de enig verantwoordelijke voor de monetaire en bancaire statistieken en de aanverwante statistieken; de verantwoordelijkheid wordt gedeeld wat betreft de statistieken inzake de betalingsbalans, de internationale investeringspositie en de financiële rekeningen, en de Commissie is voornamelijk verantwoordelijk voor overige statistieken, waarbij de ECB als actief gebruikster zeer geïnteresseerd is in de ontwikkeling daarvan. De ECB onderhoudt op statistisch terrein nauwe betrekkingen met internatio-

<sup>1</sup> Het ESCB bestaat uit de Europese Centrale Bank en de nationale centrale banken van de 15 Lidstaten van de Europese Unie. In dit verslag verwijst de term „Eurosysteem” naar de ECB en de nationale centrale banken van de 11 Lidstaten van de EU die tezamen het eurogebied vormen. De term „Statuten” verwijst naar de Statuten van het Europees Stelsel van Centrale Banken en van de Europese Centrale Bank.

nale organisaties. Voor zover relevant en mogelijk, zijn de ECB-statistieken conform Europese en internationale standaarden. Onverminderd de vervulling van haar statistische vereisten, poogt de ECB de betreffende rapportagelast tot een minimum te beperken, en maakt zij derhalve, waar mogelijk, gebruik van bestaande statistieken.

In die gevallen waarin de ontwikkeling van statistieken ter vervulling van de vereisten van de ECB is afgerond, worden de vereisten vaak geformaliseerd in een door de Raad van Bestuur van de ECB goedgekeurd rechtsinstrument. Een overzicht van deze gepubliceerde instrumenten kan men vinden op p. 38. Deze instrumenten zullen in de toekomst waarschijnlijk bredere terreinen van de verschaffing van statistische gegevens aan de ECB bestrijken, binnen de grenzen vastgelegd in de Gemeenschapswetgeving, naarmate statistische behoeften vastere vorm aannemen. Het kan zijn dat de ECB-rechtsinstrumenten niet alle voor ondersteuning van die gegevensverschaffing benodigde gegevens specificeren (zoals tussentijdse gegevens voor verdere analyse en controledoeleinden, etc.) die van Lidstaat tot Lidstaat kunnen verschillen, ten gevolge van de kenmerken van verschillende nationale statistische systemen die in het verleden zijn ontwikkeld. Wat dit betreft, en eveneens in die gevallen waarin de statistieken ter vervulling van de ECB-vereisten nog niet definitief vastgelegd zijn, is de ECB derhalve aangewezen op de juridische bevoegdheden ter verkrijging van statistieken die de nationale centrale banken (en andere nationale autoriteiten) ter beschikking staan.

Artikel 5 van de Statuten („Het verzamelen van statistische gegevens”) is voor alle EU-Lidstaten van toepassing. De Verordening (EG) Nr. 2533/98 van de Raad van 23 november 1998 met betrekking tot het verzamelen van statistische gegevens door de Europese Centrale Bank geeft aan dat – hoewel de rechtsinstrumenten die door de ECB zijn goedgekeurd voor niet-deelnemende Lidstaten niet bindend zijn – de ECB hen om gegevens mag vragen, hoewel deze niet dezelfde mogen zijn als die welke worden vereist van

de Lidstaten in het eurogebied. In de praktijk ontvangt de ECB een redelijk volledige verzameling gegevens van de niet-deelnemende Lidstaten, welke gegevens worden gebruikt om de economische en financiële ontwikkelingen in die Lidstaten nauwlettend te volgen.

De referentiepopulatie van informatieplichtigen zoals die wordt omschreven in de Verordening (EG) Nr. 2533/98 van de Raad van 23 november 1998 met betrekking tot het verzamelen van statistische gegevens door de Europese Centrale Bank, omvat Monetaire Financiële Instellingen (MFI's), overige financiële intermediairs met uitzondering van verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen, economische partijen die zich bezighouden met grensoverschrijdende transacties en die grensoverschrijdende posities innemen (in welke context „grensoverschrijdend” in de meeste gevallen staat voor: „buiten het eurogebied”) en emittenten van effecten en elektronisch geld. De feitelijke rapportagepopulatie wordt geselecteerd uit de referentiepopulatie, zoals benodigd voor de vervulling van de vereisten van de ECB met betrekking tot het rapporteren van statistische gegevens, en is beperkt tot lichamen die zijn gevestigd in het eurogebied.

## **1.2 De belangrijkste kenmerken van de ECB-statistieken**

Aangezien de doelstellingen van het Eurosysteem dezelfde zijn als die van vele centrale banken, komen de statistische vereisten voor de derde fase van de EMU nauw overeen met de nationale statistieken die gewoonlijk aan de centrale banken ter beschikking staan, namelijk gegevens betreffende de monetaire, bancaire en aanverwante bedrijvigheid, de betalingsbalans, de nationale economische en financiële rekeningen, kosten en prijzen, overheidsrekeningen en de economische bedrijvigheid in het algemeen.

De beleidsverantwoordelijkheid van het Eurosysteem is echter primair gericht op het eurogebied. Om bruikbaar te zijn, moeten de statistieken worden geaggregeerd voor het

gehele eurogebied. Dit vereiste roept vragen op met betrekking tot zowel de harmonisatie (aangezien de gegevens voldoende gelijksoortig dienen te zijn om tot zinvolle aggregatie te kunnen komen) als, in het bijzonder met betrekking tot de monetaire en bancaire statistieken en de betalingsbalansstatistieken (en de deels daarvan afgeleide financiële rekeningen), tot de noodzaak van voldoende gegevens, in de vorm van een onderscheid tussen transacties en posities binnen en buiten het eurogebied, teneinde op eurogebiedniveau de juiste consolidatie te kunnen uitvoeren. Nationale bijdragen aan de aggregaten voor het eurogebied kunnen desalniettemin een belangrijk ingrediënt verschaffen voor de analyse van ontwikkelingen, met inbegrip van het transmissiemechanisme van het monetaire beleid en de mate van marktintegratie.

Het onderhavige verslag heeft betrekking op monetaire, bancaire en aanverwante statistieken, en op de betalingsbalans en financiële rekeningen; dit zijn de terreinen waarvoor de ECB als enige op EU-niveau statistische verantwoordelijkheid draagt, of deze verantwoordelijkheid deelt met de Commissie, en waarvoor de nationale centrale banken hoofdzakelijk of gedeeld verantwoordelijk zijn op nationaal niveau. Consistentie op deze verschillende maar met elkaar verband houdende statistische terreinen is belangrijk. Op deze terreinen is het ESCB een producent van statistieken. Andere statistische terreinen zijn eveneens belangrijk voor de tenuitvoerlegging van het monetaire beleid en voor het verrichten van valutamarktoperaties, met name prijzen en kosten, de overheidsrekeningen, nationale rekeningen, arbeidsmarktstatistieken en een scala van overige algemene statistieken. De ECB werkt nauw samen met de Commissie om aan de vereisten met betrekking tot deze terreinen te voldoen. In vele gevallen zijn deze vereisten onderworpen aan Verordeningen van de EU-Raad en van de Commissie binnen het kader zoals dat is vastgelegd door Verordening (EG) Nr. 322/97 van de Raad van 17 februari 1997 betreffende de communautaire statistiek. Deze vereisten worden in dit verslag verder niet nader besproken. De ECB publiceert een breed

scala van statistieken voor het eurogebied in het ECB-Maandbericht en op haar website (<http://www.ecb.int>).

Frequentie, tijdigheid en kwaliteit vormen een integrerend onderdeel van de vereisten en worden in alle gevallen gespecificeerd. Voor de monetaire en bancaire statistieken en de betalingsbalansstatistieken, dienen maandelijkse gegevens beschikbaar te zijn binnen respectievelijk rond drie en zes weken vanaf het einde van de maand waarop zij betrekking hebben. In elk geval worden elk kwartaal tevens gedetailleerdere gegevens vereist, volgens een ietwat trager tijdschema.

### **1.3 Monetaire, bancaire en aanverwante statistieken**

De monetaire-beleidsstrategie van het Euro-systeem kent een vooraanstaande rol toe aan de geldhoeveelheid (de zgn. „eerste pijler”), zoals tot uitdrukking gebracht door de bekendmaking van een referentiewaarde voor de groei van een ruim monetair aggregaat. De geldhoeveelheid bestaat grotendeels uit bepaalde passiva van de Monetaire Financiële Instellingen (MFI's) die de rapportagepopulatie vormen. Het criterium op grond waarvan een instelling wordt gerekend tot de MFI-sector is, in het kort, dat de betrokken instelling deposito's (anders dan van MFI's) aanneemt of passiva uitgeeft die nauwe substituten vormen voor deposito's en krediet verleent of belegt in effecten. De nationale centrale banken verschaffen lijsten van aan dit criterium voldoende financiële instellingen, die verder gaan dan kredietinstellingen zoals gedefinieerd in de Gemeenschapswetgeving.

Deze definitie van een homogene geldschepende sector is de eerste stap. De tweede stap is het specificeren van de op de geconsolideerde balans van die sector op te nemen posten. De geconsolideerde MFI-balans verschafft het kader voor de samenstelling van monetaire aggregaten in de derde fase van de EMU en maakt tevens samenstelling mogelijk van de tegenposten van geld (voor nadere



details betreffende de monetaire aggregaten van de ECB, zie Sectie II: „De door de ECB gepubliceerde monetaire aggregaten”).

Gezien de overeengekomen definitie van MFI's (en van „centrale overheid” en „niet-ingezetene”, daar centrale overheden en tegenpartijen die buiten het eurogebied zijn gevestigd niet tot de geldaanhoudende sector worden gerekend), vormt de geconsolideerde MFI-balans een bron van monetaire gegevens die in conceptueel opzicht overeenkomt met de nationale balansen van bancaire sectoren waarop de nationale monetaire statistieken gewoonlijk zijn gebaseerd. De definities van „overheid”, „ingezetenschap” en zelfs van de subsectoren die de geldaanhoudende sector vormen, worden in alle Lidstaten consequent toegepast overeenkomstig het Europees Systeem van Rekeningen 1995 (ESR 95), met de invoering waarvan in 1999 is begonnen.

Gegevens worden reeds verschaft, of worden thans overwogen, op andere terreinen die verband houden met monetaire statistieken (bijvoorbeeld niet-monetaire financiële intermediairs, rentetarieven, uitgiften van effecten, en financiële derivaten). Gegevens betreffende financiële instellingen buiten de MFI-sector, met inbegrip van instellingen voor collectieve belegging anders dan geldmarktfondsen, zullen eveneens worden vereist. Gegevens betreffende rentetarieven zijn benodigd om de transmissie van het monetaire beleid nauwgezet te kunnen volgen, de structuur van financiële markten beter te kunnen begrijpen en de financiële verhoudingen in verschillende sectoren van de economie van het eurogebied te kunnen beoordelen. Uitgiften van effecten en door niet-monetaire financiële instellingen verschaft leningen zijn, voor kredietnemers, een alternatief voor financiering door een bank en, voor kredietgevers, een substituut voor bepaalde vorderingen op banken, waarvan sommige in het monetaire aggregaat M3 kunnen zijn opgenomen. Financiële derivaten bieden een manier om de vorm van financiële instrumenten te veranderen of risico te herverde-

len. Welke gegevens benodigd zijn op deze terreinen wordt op het ogenblik onderzocht (niet-monetaire financiële intermediairs, financiële derivaten), of tijdelijke regelingen met betrekking tot de verschaffing van gegevens worden waarschijnlijk te zijner tijd versterkt of vervangen (bancaire rentetarieven, uitgiften van effecten); besluiten met betrekking tot verdere vereisten zijn niet genomen.

#### **I.4 Betalingsbalansstatistieken en aanverwante statistieken**

Op het terrein van de betalingsbalansstatistieken, zijn voor monetaire-beleidsdoelinden maandelijkse statistieken vereist betreffende de voornaamste posten die van invloed zijn op de monetaire ontwikkelingen en de valutamarkten, aangevuld met gedetailleerdere statistieken op kwartaal- en jaarbasis. Een consistent methodologisch kader maakt het mogelijk monetaire statistieken en betalingsbalansstatistieken aan elkaar te koppelen. Tevens worden maandelijkse statistieken betreffende de internationale reserves van het Eurosysteem vereist, alsmede jaarlijkse statistieken betreffende de internationale investeringpositie, hetgeen een allesomvattend overzicht verschaft van de vorderingen van het eurogebied op, en de verplichtingen ten opzichte van, de rest van de wereld.

De aggregaten die betrekking hebben op het eurogebied omvatten separaat vorderingen en verplichtingen, en activa en passiva. Voor dit doel moeten de landen die samen het eurogebied vormen over het algemeen voor alle transacties met niet-ingezetenen een onderscheid maken tussen transacties binnen het eurogebied en transacties met de rest van de wereld.

Hoewel de vereisten zo veel mogelijk conform zijn aan de standaarden zoals vastgelegd in het „Balance of Payments Manual” (vijfde editie) van het Internationaal Monetair Fonds (IMF), heeft de ECB tevens enkele specifiek op de Europese behoeften afgestemde harmonisatiebeginselen goedgekeurd.

Op het terrein van de betalingsbalans- en internationale-investeringspositiestatistieken werken de ECB en de Europese Commissie (Eurostat) nauw samen. Wat betreft het methodologische kader, richt de ECB zich primair op de financiële rekening en aanverwant inkomen, en Eurostat op de resterende lopende rekening en kapitaalrekening. De ECB stelt aggregaten samen voor het eurogebied, terwijl Eurostat statistieken samenstelt voor de EU als geheel.

De ECB stelt tevens indices samen met betrekking tot de effectieve wisselkoers van de euro, zowel in nominale als reële termen, waarbij zij gebruik maakt van verschillende deflatoren.

## 1.5 Financiële rekeningen

Financiële rekeningen van de Monetaire Unie (MUFA's) op kwartaalbasis volgen nauwgezet een geïntegreerde benadering zoals beschreven in het Europees Systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap (ESR 95).<sup>2</sup> Gebruikmakend van de relevante statistieken voor het eurogebied – monetaire en bancaire statistieken, betalingsbalansstatistieken, statistieken betreffende uitgiften van effecten – en, voor zover mogelijk, van nationale gegevens betreffende financiële rekeningen, met inbegrip van gegevens betreffende de overheid, houdt de ECB zich op het ogenblik bezig met de voorbereiding van de samenstelling van financiële rekeningen op kwartaalbasis met betrekking tot het eurogebied, ter aanvulling van de monetaire analyse en het economisch onderzoek.

De tijdreeks die van dit kader is afgeleid verschaft een consistent systeem voor het registreren van financiële betrekkingen tussen institutionele sectoren. Dit zal worden gekoppeld aan niet-financiële rekeningen en zal aldus een allesomvattend beeld geven van fi-

nanciële stromen binnen het eurogebied, en een frequente momentopname van uitstaande bedragen aan kredietopneming en kredietverstrekking, hetgeen het mogelijk maakt monetaire ontwikkelingen in een breed kader van financiële ontwikkelingen te plaatsen.

Daar zij zijn gebaseerd op administratieve beginselen, vormen MUFA's op kwartaalbasis een effectief instrument om consistentie te verkrijgen in de hoog-frequente gegevens die worden verschaft door de monetaire en bancaire statistieken en door de statistieken betreffende de betalingsbalans, de kapitaalmarkten en de overheidsfinanciën.

## 1.6 De uitwisseling van statistische gegevens

Solide gegevensuitwisselingssystemen dragen bij aan efficiëntie, tijdigheid en kwaliteit. Het gegevensuitwisselingssysteem van het ESCB werkt soepel en is grotendeels geautomatiseerd. Het reageert gemakkelijk op nieuwe statistische vereisten en kan op efficiënte en consistente wijze nieuwe gegevens verwerken.

Het systeem van het ESCB is gebaseerd op een speciaal telecommunicatienetwerk en een gestandaardiseerd „format” voor statistische boodschappen, GESMES/CB. GESMES/CB is door de internationale bancaire gemeenschap geaccepteerd als de standaardvorm voor de uitwisseling van statistische gegevens en metagegevens. Bovendien wordt van GESMES/CB steeds breder gebruik gemaakt doordat een groeiend aantal instellingen in de statistische gemeenschap doordrongen raakt van de voordelen van standaardisatie in de uitwisseling van statistieken.

<sup>2</sup> Verordening (EG) Nr. 2223/96 van de Raad van 25 juni 1996 inzake het Europees Systeem van nationale en regionale rekeningen in de Gemeenschap.

## 2 Statistieken gebaseerd op balansen van MFI's

### 2.1 Inleiding

Er moet, op maandbasis, met een voldoende mate van detaillering, een geconsolideerde balans worden opgesteld van de geldschepende financiële intermediairs voor het eurogebied, gezien als één economisch gebied, op basis van een volledige en geharmoniseerde monetaire sector en rapportagepopulatie. De Verordening (EG) Nr. 2819/98 van de Europese Centrale Bank met betrekking tot de geconsolideerde balans van de sector monetaire financiële instellingen (ECB/1998/16), is de juridische basis voor de verschaffing van dergelijke gegevens. Deze gegevens vormen de voornaamste ingrediënten voor de samenstelling van monetaire aggregaten en tegenposten voor het eurogebied. MFI-balansen verschaffen tevens de statistische basis voor de minimumreserves die kredietinstellingen verplicht zijn aan te houden.

Het statistische stelsel voor het eurogebied betreffende de geconsolideerde balans van de MFI-sector omvat derhalve de volgende twee hoofdelementen:

- een lijst van de MFI's voor statistische doeleinden; en
- een specificatie van de door deze MFI's op maand- en kwartaalbasis te rapporteren gegevens.

Deze statistische gegevens worden krachtens Verordening ECB/1998/16 verkregen door de nationale centrale banken van de MFI's, overeenkomstig plaatselijke administratieve regels en procedures op basis van geharmoniseerde definities en classificaties.

### 2.2 Monetaire Financiële Instellingen

De ECB, bijgestaan door de nationale centrale banken, stelt voor statistische doeleinden de Lijst van MFI's op en past deze regelmatig aan volgens de classificatieprincipes zoals hieronder beschreven. Procedures gericht op bewaking en voortdurende controle zorgen er

voor dat de Lijst van MFI's actueel en nauwkeurig, zo homogeen mogelijk en voldoende stabiel voor statistische doeleinden blijft, en de financiële innovaties weerspiegelt die invloed zouden kunnen uitoefenen op de kenmerken van financiële instrumenten en financiële instellingen ertoe zouden kunnen brengen zich op andere activiteiten te concentreren. De Lijst van MFI's voor statistische doeleinden en de lijst van tegenpartijen voor monetaire-beleidsdoeleinden worden direct met elkaar gekoppeld, hetgeen in het bijzonder van belang is voor het bijwerken met betrekking tot kredietinstellingen die juridisch onderworpen zijn aan, of vrijgesteld van, het minimumreservesysteem van het ESCB.

Volgens de in Artikel 2, lid 1, van Verordening ECB/1998/16 neergelegde definitie „omvatten MFI's de in een deelnemende Lidstaat gevestigde kredietinstellingen als gedefinieerd in het Gemeenschapsrecht en alle andere in een deelnemende Lidstaat gevestigde financiële instellingen die zich toeleggen op het aantrekken van deposito's en/of nauwe substituten van deposito's van andere instellingen dan MFI's en op het voor eigen rekening (tenminste in economische zin) verstrekken van kredieten en/of beleggen in effecten.” De MFI-sector omvat derhalve naast centrale banken twee brede groepen van ingezeten financiële instellingen. Dit zijn kredietinstellingen zoals gedefinieerd in het Gemeenschapsrecht („een onderneming waarvan de werkzaamheden bestaan in het van het publiek in ontvangst nemen van deposito's of van andere terugbetaalbare gelden (met inbegrip van de opbrengst van de verkoop van bankbrieven aan het publiek) en het verlenen van kredieten voor eigen rekening”)<sup>3</sup> en andere MFI's, d.w.z. andere ingezeten financiële instellingen, in de praktijk voornamelijk geldmarktfondsen (MMFs), die voldoen aan de definitie van MFI. De mate waarin de door deze laatste instellingen uitgegeven financiële

<sup>3</sup> Coördinerichtlijnen Bankwezen (77/780/EEG van 12 december 1977 en 89/646/EEG van 30 december 1989).

instrumenten substituten vormen voor bij kredietinstellingen geplaatste deposito's, bepaalt hun classificatie, mits zij ook in andere opzichten aan de MFI-definitie voldoen.

De mate waarin door niet-kredietinstellingen uitgegeven financiële instrumenten substituten vormen voor deposito's wordt bepaald aan de hand van hun liquiditeit, waarbij aspecten van overdraagbaarheid, convertibiliteit, zekerheid en verhandelbaarheid worden betrokken en waarbij, waar passend, ook de oorspronkelijke looptijd zal worden meegenomen.

Ten aanzien van de definiëring van de in de voorgaande alinea bedoelde mate waarin financiële instrumenten substituten kunnen vormen voor deposito's, geldt het volgende:

- overdraagbaarheid heeft betrekking op de mate waarin de in de vorm van financiële instrumenten aangehouden gelden kunnen worden gemobiliseerd door middel van betalingsfaciliteiten, zoals cheques, overschrijvingen, incasso's of vergelijkbare middelen;
- convertibiliteit heeft betrekking op de mate waarin financiële instrumenten kunnen worden omgezet in geld of overdraagbare deposito's, alsmede op de daaraan verbonden kosten; het verlies van fiscale voordelen bij de omzetting kan worden beschouwd als een soort boete die de mate van liquiditeit vermindert;
- zekerheid heeft betrekking op de mate waarin de liquidatiewaarde van een financieel instrument in de nationale munteenheid tevoren precies bekend is; en
- op een gereguleerde markt genoteerde en regelmatig verhandelde effecten worden als verhandelbaar beschouwd. Voor participaties in „open-end” collectieve beleggingsinstellingen bestaat geen markt in de gebruikelijke betekenis van het woord. Desalniettemin kennen beleggers de dagelijkse notering van deze instrumenten en kunnen zij tegen deze koers geld opnemen.

In het geval van instellingen voor collectieve belegging (CIU's) voldoen geldmarktfondsen (MMF's) aan de overeengekomen voorwaar-

den voor liquiditeit en worden derhalve gerekend tot de MFI-sector. MMF's worden gedefinieerd als die CIU's waarvan, in termen van liquiditeit, de participaties nauwe substituten voor deposito's zijn en die voornamelijk beleggen in geldmarktinstrumenten en/of in andere overdraagbare schuldinstrumenten met resterende looptijden tot en met 1 jaar en/of in bankdeposito's, en of die een rendementsniveau nastreven dat dicht bij de rente op geldmarktinstrumenten ligt. De criteria op grond waarvan is vast te stellen of het MMF's betreft en die specifiek zijn neergelegd in Verordening ECB/1998/16, kunnen worden afgeleid uit openbare prospectussen, fondsregels, statuten, reglementen, inschrijvingsdocumenten of beleggingsovereenkomsten, marketingdocumenten, of enige andere uitlatingen door CIU's met een vergelijkbare strekking.

In het Europees Stelsel van Rekeningen (ESR 95) worden financiële instellingen die zijn geïnclassificeerd als MFI's in twee sectoren onderverdeeld, namelijk centrale banken (S.121) en overige MFI's (S.122). Eind 1999 bestond de MFI-sector in het eurogebied uit de ECB en 11 nationale centrale banken, 7.906 kredietinstellingen, 1.517 MMF's and 8 andere financiële instellingen.

### **2.3 De geconsolideerde balans op maandbasis**

Het doel is maandelijks gegevens te verschaffen betreffende de activiteiten van MFI's, met voldoende detaillering om de ECB een allesomvattend statistisch beeld te geven van monetaire ontwikkelingen in het eurogebied, gezien als één enkel economisch gebied, en om de berekening van monetaire aggregaten en de tegenposten voor het eurogebied mogelijk te maken. De monetaire statistieken die door de ECB op grond van deze gegevens worden samengesteld, worden gespecificeerd in Sectie II: „De door de ECB gepubliceerde monetaire aggregaten”. Bovendien worden de individuele maandelijks gegevens die worden gerapporteerd door de kredietinstellingen die vallen onder de door het ESCB ingestelde reserveverplichtingen, gebruikt voor de

berekening van de reservebasis van deze kredietinstellingen conform de Verordening van de ECB inzake de toepassing van reserveverplichtingen (ECB/1998/15).

De geldhoeveelheid omvat de in omloop zijnde bankbiljetten en munten en monetaire verplichtingen (deposito's en andere financiële instrumenten die nauwe substituten zijn van deposito's) van MFI's, alsmede enige monetaire verplichtingen van overheidsorganen (zoals postkantoren en de Schatkist). De tegenposten van de geldhoeveelheid omvatten alle andere posten in de balans van de MFI's. De ECB stelt deze aggregaten voor het eurogebied samen als uitstaande bedragen (standen) en als daarvan afgeleide gecorrigeerde stromen.

De ECB vereist aanlevering van de statistische gegevens naar instrument en looptijd, valuta's en tegenpartijen van MFI's. Aangezien voor passiva en activa verschillende eisen gelden, worden de twee zijden van de balans apart bezien. Zij staan weergegeven in Bijlage I, Tabel A.

(i) Instrumenten en looptijden

(a) Passiva

Voor de samenstelling van monetaire aggregaten voor het eurogebied is een uitsplitsing naar de relevante instrumentcategorieën vereist. Deze categorieën zijn geldomloop, deposito's, met inbegrip van saldi op elektronische portemonnees, passiva van MMF's, uitgegeven schuldbewijzen, uitgegeven geldmarktpapier, kapitaal en reserves en overige passiva. Teneinde een gedetailleerdere analyse mogelijk te maken, worden deposito's uitgesplitst in girale deposito's, deposito's met vaste looptijd, deposito's met opzegtermijn en repo's, op zulk een wijze dat monetaire en niet-monetaire passiva worden gescheiden.

Begrenzings van de oorspronkelijke looptijd waren een kenmerk van de monetaire statistieken in verscheidene Lidstaten en kunnen ook in de plaats treden van een uitsplitsing

naar instrument in die gevallen waarin financiële instrumenten in de verschillende markten niet geheel vergelijkbaar zijn. De grenzen voor de looptijd (of opzegtermijn) zijn als volgt vastgesteld: voor „deposito's met vaste looptijd” op een oorspronkelijke looptijd van 1 en van 2 jaar; en voor „deposito's met opzegtermijn” op een opzegtermijn van 3 maanden en (op vrijwillige basis) op een opzegtermijn van 2 jaar. Niet-overdraagbare, onmiddellijk opvraagbare deposito's („direct opvraagbare spaardeposito's”) vallen in de looptijdklasse tot en met 3 maanden. Repo's worden niet naar looptijd uitgesplitst, aangezien het hier doorgaans om instrumenten met een zeer korte looptijd gaat (meestal minder dan 3 maanden). Voor door MFI's uitgegeven schuldbewijzen (met uitzondering van geldmarktpapier) worden de looptijdgrenzen ook uitgesplitst naar 1 en 2 jaar. Voor door MFI's uitgegeven geldmarktpapier en voor door MMF's uitgegeven participaties is geen uitsplitsing naar looptijdgrens vereist.

(b) Activa

De door MFI's aangehouden activa worden uitgesplitst in kasmiddelen, leningen, effecten met uitzondering van aandelen, geldmarktpapier, aandelen en deelnemingen, vaste activa en overige activa. Voor het bezit van MFI's aan schuldbewijzen die zijn uitgegeven door andere in het eurogebied gevestigde MFI's is een uitsplitsing naar oorspronkelijke looptijd vereist. Deze moeten worden uitgesplitst in looptijdklassen van 1 en 2 jaar om saldering van het onderling MFI-bezit van dit instrument mogelijk te maken, zodat de in het bezit van niet-MFI's zijnde instrumenten, die in een monetair aggregaat voor het eurogebied zijn opgenomen, kunnen worden geschat.

(ii) Valuta's

De ECB moet de keuze hebben de monetaire aggregaten zo te definiëren dat daarin in alle valuta's of alleen in euro luidende tegoeden zijn opgenomen (met inbegrip van bedragen uitgedrukt in de valuta's van Lidstaten die aan het eurogebied deelnemen). Derhalve worden in euro luidende tegoeden apart opgeno-

men in de rapportage als het gaat om balansposten die worden gebruikt voor het berekenen van de monetaire aggregaten voor het eurogebied.

(iii) Tegenpartijen

Voor het berekenen van de monetaire aggregaten en de tegenposten voor het eurogebied moet worden vastgesteld welke tegenpartijen die deel uitmaken van de „geldaanhoudende sector” in het eurogebied zijn gevestigd. Tegenpartijen die in de eigen Lidstaat en die welke elders in het eurogebied zijn gevestigd, worden afzonderlijk aangegeven en in alle statistische uitsplitsingen precies hetzelfde behandeld. In de maandelijkse gegevens worden de buiten het eurogebied gevestigde tegenpartijen niet geografisch uitgesplitst.

Tegenpartijen in het eurogebied worden omschreven aan de hand van hun binnenlandse sector of institutionele classificatie conform de Lijst van MFI's voor statistische doeleinden en de leidraad voor de statistische classificatie van klanten in het Sectorhandboek voor monetaire en bancaire statistieken („Guidance for the statistical classification of customers”), dat classificatieprincipes volgt die, voorzover mogelijk, overeenkomen met ESR 95. Teneinde een geldaanhoudende sector te kunnen vaststellen, worden de tegenpartijen die geen MFI zijn, onderverdeeld in overheid, waarbij de centrale overheid apart wordt onderscheiden, en overige ingezetenen. Ten aanzien van totale deposito's en de depositocategorieën „deposito's met vaste looptijd van langer dan 2 jaar”, „deposito's met opzegtermijn van meer dan 2 jaar” en „repo's”, wordt, met het oog op de door het ESCB vastgestelde minimumreserveverplichtingen, een extra onderscheid gemaakt tussen kredietinstellingen, overige MFI-tegenpartijen en de centrale overheid.

(iv) Dwarsverbanden tussen instrument, looptijd, en valuta en tegenpartij

Voor de samenstelling van monetaire statistieken voor het eurogebied en de gegevens die nodig zijn voor de berekening van de

reservebasis van kredietinstellingen waarop de door het Eurosysteem ingestelde minimumreserveverplichtingen van toepassing zijn, moeten in de balans dwarsverbanden worden gelegd tussen instrumenten, looptijden, valuta's en tegenpartijen. Deze zijn het meest gedetailleerd in die gevallen waar de tegenpartijen deel uitmaken van de geldhoudende sector. Uitsplitsingen van de balansposities ten opzichte van andere MFI's worden slechts gegeven voorzover zulks nodig is voor de saldering van binnen de MFI-sector aangehouden tegoeden of voor de berekening van de reservebasis. Balansposities ten opzichte van de rest van de wereld (niet-ingezetenen van het eurogebied) zijn alleen vereist voor deposito's met vaste looptijd van langer dan 2 jaar, deposito's met opzegtermijn van meer dan 2 jaar, repo's (teneinde de reservebasis te berekenen) en totale deposito's (teneinde de externe tegenposten te kunnen bepalen).

(v) De samenstelling van stroomstatistieken

De ECB draagt zorg voor de samenstelling van stroomstatistieken voor de monetaire aggregaten en tegenposten die de financiële transacties kwantificeren die gedurende de kalendermaand hebben plaatsgevonden, en berekent op grond hiervan het groeitempo van de aggregaten. De geconsolideerde balans verschaft informatie over de uitstaande activa en passiva, en extra statistische gegevens aangaande wijzigingen in waardering en bepaalde andere aanpassingen (zoals afwaarderingen van leningen). Financiële transacties worden bepaald als het verschil tussen de gerapporteerde standen per opeenvolgende maandultimo's, waarbij wordt gecorrigeerd voor verschillen die niet voortkomen uit transacties maar die het gevolg zijn van andere invloeden. Ten behoeve hiervan vereist de ECB statistische gegevens over deze invloeden met betrekking tot vrijwel alle posten in de MFI-balans. Deze gegevens worden geleverd in de vorm van aanpassingen betreffende „herclassificaties en overige aanpassingen” en „herwaarderingen en afboekingen/afwaarderingen van leningen”. Bovendien vereist de ECB uitleg van de aanpassingen in „herclassi-



ficaties en overige aanpassingen”. Afzonderlijke statistische gegevens voor nationale centrale banken en overige MFI's zijn eveneens vereist.

(vi) Uiterste data

De ECB moet een geaggregeerde maandelijkse balans ontvangen over de balansposities van MFI's in elk land dat deel uitmaakt van het eurogebied, en wel uiterlijk aan het einde van de vijftiende werkdag volgend op het einde van de maand waarop de gegevens betrekking hebben, rekening houdend met nationale feestdagen. De nationale centrale banken besluiten zelf wanneer zij de gegevens van de rapporterende instellingen moeten ontvangen om aan deze inleveringstermijn te kunnen voldoen, daarbij rekening houdend met de uiterste rapportagedata in het kader van de door het ESCB ingestelde minimumreserveverplichtingen.

## 2.4 Balansstatistieken op kwartaalbasis

Bepaalde gegevensvereisten zijn niet van essentieel belang voor de berekening van de monetaire aggregaten voor het eurogebied, maar zijn wel nodig voor de nadere analyse van de monetaire ontwikkelingen of voor andere statistische doeleinden (zoals financiële rekeningen). Het doel is met het oog hierop gedetailleerdere gegevens te verschaffen betreffende bepaalde posten op de balans.

De uitsplitsingen op kwartaalbasis betreffen uitsluitend hoofdposten van de geaggregeerde balans (de belangrijkste posten zijn weergegeven in de linkerkolom van Bijlage I, Tabel 2). De ECB kan enige ruimte voor flexibiliteit toestaan bij de berekening van aggregaten als aan de hand van op een hoger niveau geaggregeerde cijfers kan worden aangetoond dat de desbetreffende gegevens waarschijnlijk niet significant zijn.

(a) Uitsplitsing naar looptijd van kredietverlening aan niet-MFI's in het eurogebied

Om de looptijdenstructuur van de algehele kredietverlening door MFI's (leningen en effecten) te kunnen volgen, worden leningen aan niet-MFI's op kwartaalbasis uitgesplitst bij een oorspronkelijke-looptijdgrens van 1 en 5 jaar, en het bezit aan effecten uitgegeven door niet-MFI's bij een oorspronkelijke looptijdgrens van 1 jaar.

(b) Uitsplitsing naar sector in de geconsolideerde balans

De uitsplitsing op kwartaalbasis van balansposities ten opzichte van niet-MFI's in het eurogebied vereist (waar van toepassing) een uitsplitsing van de overheidssector (centrale overheid (S.1311), deelstaatoverheid (S.1312), lagere overheid (S.1313), wettelijke-sociale-verzekeringsinstellingen (S.1314)) en andere ingezetenen (overige financiële intermediairs (S.123), verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen (S.125), niet-financiële vennootschappen (S.11), huishoudens en instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens (S.14 + S.15)). Teneinde het aandeel van de monetaire aggregaten per subsector te kunnen vaststellen, is het theoretisch gesproken noodzakelijk de uitsplitsing naar sectoren te koppelen met een gedetailleerde uitsplitsing van depositoverplichtingen (naar instrument en looptijd, met een verdeling in euro en overige valuta's). Gezien de rapportagelast die daardoor zou ontstaan, zijn de gevraagde gegevens beperkt tot bepaalde hoofdposten (namelijk depositoverplichtingen aan niet-MFI's toevertrouwde gelden, leningen aan niet-MFI's, en het bezit aan effecten uitgegeven door niet-MFI's).

(c) Uitsplitsing van leningen aan niet-MFI's naar activiteit van de debiteur

Deze uitsplitsing van leningen die worden verstrekt aan in het eurogebied gevestigde niet-MFI's, wordt beperkt tot de subsectoren „niet-financiële vennootschappen en huishoudens” en „instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens”. Hierdoor worden de leningen aan ondernemingen vastgesteld, alsmede die aan huishoudens (onderverdeeld naar consumptief krediet, leningen

voor de aankoop van een huis en overige leningen (restpost)), en aan instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens.

(d) Uitsplitsing naar land

De tegenpartijen binnen en buiten het eurogebied worden onder andere vastgesteld met het oog op de overgangsbepalingen (Bijlage I, Tabel 4).

(e) Uitsplitsing naar valuta

Een zekere uitsplitsing van de balansposities van MFI's naar de belangrijkste niet-EU valuta's is nodig voor de berekening van voor wisselkoerswijzigingen gecorrigeerde stroomstatistieken voor monetaire en kredietgegevens, in die gevallen waarin deze aggregaten alle valuta's omvatten. Alleen de hoofdposten uit de balans worden uitgesplitst naar de belangrijkste internationale valuta's (Amerikaanse dollar, Japanse yen, Zwitserse frank – Bijlage I, Tabel 5).

(f) Sectorale uitsplitsing van balansposities met betrekking tot tegenpartijen buiten het eurogebied (overige EU-Lidstaten en de rest van de wereld)

Wat betreft de balansposities van MFI's ten opzichte van buiten het eurogebied gevestigde tegenpartijen, moeten de balansposities ten opzichte van banken (of MFI's in EU-landen buiten het eurogebied) en niet-banken worden onderscheiden; wat betreft niet-banken moet een onderscheid worden aangebracht tussen overheid en overige ingezetenen. In die gevallen waar ESR 95 niet geldt, is de classificatie naar sector conform het Stelsel van Nationale Rekeningen 1993 (SNR 1993) van toepassing.

(g) Uiterste data

Kwartaalstatistieken moeten door de nationale centrale banken uiterlijk bij de ECB worden ingediend aan het einde van de achtentwintigste werkdag volgend op het einde van de maand waarop de desbetreffende gege-

vens betrekking hebben. De nationale centrale banken besluiten zelf wanneer zij de gegevens moeten ontvangen van de rapporterende instellingen om aan deze inleveringstermijn te kunnen voldoen.

## 2.5 Macro-prudentiële indicatoren gebaseerd op MFI-balansgegevens en statistieken betreffende de internationale rol van de euro

Artikel 3, lid 3, van de Statuten vereist dat het ESCB bijdraagt aan de stabiliteit van het financiële stelsel. Monetaire en bancaire statistieken (met inbegrip van gegevens betreffende de financiële markten) vormen hiertoe een belangrijke bron van gegevens. Waar deze beschikbaar zijn, wordt tevens gebruik gemaakt van geaggregeerde toezichtsgegevens (winst- en verliesgegevens, solvabiliteitsgegevens, etc.) die zijn verschaft door de nationale toezichthoudende autoriteiten, en van gegevens betreffende financiële rekeningen (in het bijzonder balansgegevens). (Tevens zijn relevant bepaalde betalingsbalansgegevens en, meer in het algemeen, economische statistieken.) Voor macro-prudentiële doeleinden worden enkele afzonderlijke balansgegevens betreffende kredietinstellingen gebruikt wanneer er een aanzienlijk verschil bestaat tussen de MFI-sector als geheel en de subsector van kredietinstellingen.

Ten aanzien van de statistieken betreffende de internationale rol van de euro wordt momenteel een statistische databank ontwikkeld, waarbij een aantal bronnen wordt gebruikt: „Databank Services” van de Bank voor Internationale Betalingen (BIB) (internationale bancaire gegevens, gegevens betreffende internationale „swap”-markten en deviezenreserves, en gegevens betreffende financiële derivaten) en de MFI-balansgegevens.

## 2.6 Financiële derivaten

Enkele gegevens betreffende financiële derivaten zijn reeds beschikbaar binnen de ECB en, meer in het algemeen, het Eurosysteem.



Op het ogenblik moeten derivaten op de MFI-balans worden opgenomen – in beginsel op bruto basis tegen marktwaarde (tenzij nationale administratieve regels bepalen dat zij buiten de balans dienen te worden opgenomen) – onder „overige activa” of „overige passiva” (zonder nadere details) en worden zij derhalve op netto basis opgenomen onder „overige tegenposten van M3 (restpost)”. (Voorzover zij posities bij niet-ingezetenen van het eurogebied aangeven, worden zij tevens geregistreerd op de betalingsbalans en de internationale investeringspositie (IIP), eveneens zonder nadere details). Wellicht dient meer werk verricht te worden om deze gegevens bruikbaar te maken voor het monetaire beleid en voor de analyse van de financiële stabiliteit. De ECB is derhalve begonnen met een bestudering van de mogelijke invloed van derivaten op het monetaire beleid en in het bijzon-

der op het monetaire-transmissiemechanisme in het eurogebied. Deze studies onderzoeken tevens de verschillende bronnen van gegevens betreffende financiële derivaten, en zijn primair gericht op enkele lacunes in gegevensbehoeften, met inbegrip van die welke te maken hebben met het bedrijfseconomisch toezicht, en op de beschikbaarheid van gegevens binnen het Eurosysteem.

De ECB heeft tevens grote belangstelling voor zowel indicatoren van derivatenprijzen als voor statistieken betreffende mondiale derivatenmarkten. Wat betreft de laatste maakt de ECB reeds intensief gebruik van BIB-gegevens, alsmede van particuliere gegevensbronnen, maar verdere uitbreiding van de hoeveelheid beschikbare gegevens zal wellicht nodig zijn.

### **3 Overige statistieken betreffende financiële intermediatie**

Naast de geconsolideerde balans van de MFI-sector en de daarvan afgeleide statistieken, is een aantal andere statistieken betreffende financiële intermediatie van groot belang voor monetaire-beleidsdoeleinden. De statistieken die in de hiernavolgende secties worden besproken, zijn nog niet geharmoniseerd en vallen tot dusverre niet onder ECB-Verordeningen. In de tussentijd blijft de ECB aangewezenen op statistieken die worden verzameld krachtens de juridische bevoegdheden van de nationale instellingen.

#### **3.1 Overige (niet-monetaire) financiële intermediairs met uitzondering van verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen**

De subsector „overige (niet-monetaire) financiële intermediairs m.u.v. verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen” (OFI's) omvat alle financiële vennootschappen en quasi-vennootschappen met als hoofdfunctie financiële intermediatie door vordering- en schuldverhoudingen aan te gaan, in andere vormen dan valuta, deposito's en/of nauwe substituten van

deposito's van niet-MFI financiële instellingen. In ESR 95 worden deze geclassificeerd als „overige financiële intermediairs m.u.v. verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen” (S.123).

De belangstelling voor statistieken betreffende OFI's is tweeledig. Ten eerste zijn de gegevens betreffende OFI's nodig teneinde hun rol in de financiële intermediatie op de voet te kunnen volgen en – samen met de MFI-statistieken – een allesomvattend beeld te geven van de financiële intermediatie in het eurogebied. Aangezien hun activiteiten een aanvulling vormen op de zakelijke activiteiten die worden weergegeven in de MFI-balans-statistieken, en in het bijzonder gezien het feit dat voor de statistische doeleinden van de ECB OFI's die geheel of gedeeltelijk het bezit zijn van MFI's niet worden geconsolideerd op de MFI-balans, is het noodzakelijk om statistische gegevens te verzamelen betreffende OFI's om een volledig financieel beeld van het eurogebied te kunnen verkrijgen. Aangezien OFI's soms MFI-dochters zijn of nauw gelieerd zijn aan MFI's, zou informatie verloren kunnen gaan ten gevolge van de

overdracht van activa en passiva van de MFI-sector naar de OFI-sector. Ten tweede moet de ECB OFI's nauwlettend volgen om ervoor te kunnen zorgen dat de Lijst van MFI's actueel en nauwkeurig blijft, en zo homogeen mogelijk. Zoals wordt vermeld in Verordening ECB/1998/16 (Bijlage I, Deel I.1), zouden financiële innovaties invloed kunnen uitoefenen op de kenmerken van financiële instrumenten en financiële instellingen ertoe kunnen brengen zich op andere activiteiten te concentreren en ten gevolge daarvan instrumenten uit te geven die nauwe substituten vormen voor deposito's. Deze werkzaamheden worden regelmatig uitgevoerd in het kader van het bijwerken van de Lijst van MFI's.

Gedurende 2000 heeft de ECB een aanvang gemaakt met een preciezere omschrijving van de gebruikersvereisten op dit terrein en met een beoordeling van de mate waarin de huidige gegevensbeschikbaarheid op nationaal niveau aan deze vereisten zou kunnen voldoen. Gebruikers hebben behoefte aan statistische gegevens in termen van afzonderlijk gedefinieerde subcategorieën van de financiële vennootschappen die onder de OFI-subsector vallen. De belangstelling voor gegevens per subcategorie weerspiegelt het feit dat de financiële vennootschappen die vallen onder de OFI-subsector een heterogene groep intermediairs vormen. Het doel zou primair zijn hetzelfde soort balansstatistieken te verkrijgen als de gegevens ontvangen met betrekking tot MFI's, maar die tevens voldoende rekening houden met de verschillen in de aard van de zakelijke activiteiten.

### 3.2 Rentetarieven

Gegevens betreffende rentetarieven zijn nodig om de transmissie van het monetaire beleid – het proces waarbij de ECB-rentetarieven en wijzigingen in de ECB-rentetarieven de economie beïnvloeden – op de voet te kunnen volgen. Zij werpen tevens licht op de veranderende structuur van het financiële stelsel, en op sectorale financiële posities.

Rentetarieven kunnen worden onderverdeeld in drie categorieën:

- (a) de door de Raad van Bestuur vastgestelde ECB-rentetarieven, die de door het Eurosysteem gevraagde of betaalde rentetarieven bepalen;
- (b) de geldmarktrentevoeten in het eurogebied en rentetarieven op andere verhandelbare effecten; en
- (c) de door MFI's gerekende en betaalde rentetarieven betreffende andere zakelijke activiteiten in het eurogebied.

De rentetarieven in categorieën (a) en (b) leveren geen gegevensproblemen op. Wat betreft categorie (c) wordt sinds januari 1999 maandelijks een reeks van tien bancaire rentetarieven in het eurogebied gepubliceerd in het ECB-Maandbericht. Deze reeks bestaat uit 6 depositorenten (op girale deposito's, op deposito's met vaste looptijd tot en met 1 jaar, tot en met 2 jaar en meer dan 2 jaar, en op deposito's met een opzegtermijn van tot en met 3 maanden en meer dan 3 maanden) en 4 debetrentes (op leningen aan ondernemingen tot en met 1 jaar en meer dan 1 jaar, en op leningen aan huishoudens voor consumptief krediet en huisaankoop). Deze gegevens zijn gebaseerd op bestaande nationale rentestatistieken. Deze benadering heeft haar beperkingen: aangezien de daaraan ten grondslag liggende gegevens niet geharmoniseerd zijn, dienen de resultaten met enige voorzichtigheid en uitsluitend voor statistische doeleinden te worden gebruikt, met de aandacht primair gericht op veranderingen in de rentetarieven in plaats van op hun niveaus. Tevens bevatten de thans beschikbare gegevens weinig uitsplitsingen en maken deze geen onderscheid tussen rentetarieven op nieuwe en op uitstaande zakelijke activiteiten, hetgeen de bruikbaarheid van deze gegevens voor de analyse van de monetaire transmissie en andere doeleinden, beperkt.

Het Eurosysteem is derhalve in 2000 begonnen te werken aan een betere benadering met het oog op de lange termijn. Het doel is

te komen tot samenstelling, voor het eurogebied, van een reeks rentetarieven op bancaire deposito's en kredietverlening die geharmoniseerd is, volledig, gedetailleerd en die de mogelijkheid biedt met financiële innovaties om te gaan. De nieuwe benadering zou ten minste correct gecombineerd gebruik mogelijk moeten maken met andere monetair- en bancaire statistieken en met zowel de ECB-rentetarieven als de marktrentevoeten. Bancaire-rentestatistieken voor het eurogebied zouden een goed beeld moeten geven van ontwikkelingen in de rentetarieven op de standaard bancaire activiteiten van MFI's.

Het tijdschema voor het opzetten van een geharmoniseerde methodologie hangt voor een groot deel af van de complexiteit van de gebruikersbehoeften. Gegevens die de langetermijnbenadering volgen, en die zijn verzameld krachtens een nieuwe ECB-Verordening, zijn waarschijnlijk niet eerder beschikbaar dan begin 2002. In de tussentijd zal de ECB aangewezen blijven op nationale gegevens die zijn verzameld overeenkomstig de juridische bevoegdheden die aan de nationale centrale banken zijn verleend.

#### **4 Statistieken betreffende effecten (met inbegrip van aandelen)**

Gegevens betreffende uitgiften van effecten en aangehouden effecten vormen een belangrijk element in de monetair- en financiële analyse. Voor kredietnemers vormen uitgiften van effecten een alternatief voor bancaire financiering. Houders van financiële activa kunnen bankdeposito's, door banken uitgegeven verhandelbare instrumenten (opgenomen in M3 indien uitgegeven voor een periode van 2 jaar of minder) en andere effecten zien als gedeeltelijke substituten. Statistieken betreffende effecten vullen derhalve de monetair- en financiële gegevens aan. In de loop der tijd kunnen verschuivingen in financiering tussen het bankwezen en de effectenmarkten de transmissie van het monetair beleid beïnvloeden. Gegevens betreffende uitstaande bedragen aan uitgegeven effecten geven de diepte van kapitaalmarkten aan, terwijl de uitgiften door niet-ingezetenen van het eurogebied

#### **3.3 Statistieken betreffende hypothecair krediet**

Aangezien de kredietontwikkelingen in de onroerend-goedmarkten van zowel woningen als commercieel onroerend goed in het kader van het monetair beleid (en tevens in termen van financiële stabiliteit) vaak van belang zijn, wordt de kredietverlening die is gedekt door hypotheek op onroerend goed nauwlettend gevolgd. Gegevens over hypothecair krediet die worden verschaft in het kader van Verordening ECB/1998/16, namelijk leningen die worden verleend aan huishoudens voor huisaankoop, hebben alleen betrekking op het deel van de kredietverlening voor woningen maar hebben geen betrekking op leningen voor commercieel onroerend goed. Er wordt op het ogenblik gewerkt aan de definiëring van gebruikersvereisten voor een breder scala van statistieken betreffende hypothecair krediet. De verwachting is dat aan deze vereisten grotendeels kan worden voldaan door het beschikbaar maken van bestaande nationale gegevens.

in euro kunnen worden gebruikt om de internationale rol van de euro te beoordelen.

De ECB produceert momenteel hoofdaggregaten en sectoranalyses betreffende (1) uitgiften door ingezetenen van het eurogebied, in welke valuta dan ook, en (2) uitgiften in euro en in de nationale denominaties van de Lidstaten die deel uitmaken van het eurogebied, ongeacht wie de emittent is. De gegevens betreffende uitgiften door ingezetenen van het eurogebied worden op maandbasis verschaft en de gegevens betreffende uitgiften door niet-ingezetenen van het eurogebied op kwartaalbasis, te beginnen met de uitstaande bedragen per ultimo december 1998. (Vroegere gegevens zullen spoedig beschikbaar worden gemaakt.) De statistieken hebben betrekking op effecten met uitzondering van aandelen (schuldbewijzen) en wor-

den verschaft met een uitsplitsing naar oorspronkelijke looptijd, ingezetenschap van de emittent, valuta en, voor uitgiften luidende in euro, tevens naar uitgevende sector. Gegevens zijn beschikbaar betreffende de uitstaande bedragen, bruto uitgiften, aflossingen en netto uitgiften. Het Eurosysteem, in samenwerking met de BIB (voor uitgiften luidende in euro door niet-ingezetenen van het eurogebied) stelt de gegevens, waar mogelijk en relevant, samen volgens ESR 95.

Statistieken betreffende beursgenoteerde aandelen zullen eveneens te zijner tijd beschikbaar worden gemaakt. Tevens zal worden overwogen om een „steady-state”-benadering in te voeren, die niet alleen betrekking zal hebben op uitgiften van effecten maar tevens, voor zover mogelijk, op de identiteit van de houders van effecten. In de tussentijd zal de ECB aangewezen blijven op nationale gegevens die zijn verzameld overeenkomstig nationale wettelijke bevoegdheden en op gegevens die door andere bronnen worden gepubliceerd.

## **5 Statistieken betreffende de betalingsbalans en de internationale investeringspositie**

### **5.1 Inleiding**

Om de uitvoering van het monetaire beleid en valutamarktoperaties te ondersteunen, verzamelt de ECB gegevens op maandbasis, op kwartaalbasis en op jaarbasis betreffende de betalingsbalans en de internationale investeringspositie van het eurogebied. De reikwijdte, de desbetreffende begrippen en de uitvoeringstermijnen voor de verschillende betalingsbalansstatistieken van het eurogebied zijn vastgelegd in Richtsnoer ECB/1998/17. Gegevens betreffende de betalingsbalans voor het eurogebied als geheel zijn vereist; de ECB gebruikt of vereist geen gegevens betreffende grensoverschrijdende transacties binnen het eurogebied, met de belangrijke uitzonderingen van rekeningen betreffende het effectenverkeer en inkomens uit beleggingen en investeringen, waarbij de passivazijde van de aggregaat van het effectenverkeer in het eurogebied indirect moet worden berekend door de transacties/posities van Lidstaten in effecten van het eurogebied af te trekken van het totaal van verkopen/uitgiften van effecten door alle ingezetenen van het eurogebied. Dit is omdat rapporterende instellingen in het eurogebied vaak niet het ingezetenschap van de koper/houder van in het eurogebied uitgegeven effecten kunnen aangeven.

De ECB-vereisten zijn zoveel mogelijk conform de standaarden die zijn vastgelegd in de

„IMF Balance of Payments Manual” (vijfde editie), die in overeenstemming is met het nieuwe (1993) mondiale Stelsel van Nationale Rekeningen (SNR 1993) en met ESR 95. De ECB heeft echter enkele harmonisatievoorstellen goedgekeurd die specifiek zijn aan de aggregaten betreffende de betalingsbalans en de internationale investeringspositie van de Europese Unie en het eurogebied (bijv. de consistente toepassing van de definitie van MFI's).

### **5.2 Maandelijke hoofdposten op de betalingsbalans**

Het doel van de maandelijke hoofdposten is gebruikers in staat te stellen de stromen op de lopende rekening en de financiële rekening die van invloed zijn op de monetaire situatie in het eurogebied en de wisselkoers, op de voet te volgen. Hiertoe worden de door de ECB vereiste betalingsbalansstatistieken op maandbasis beperkt tot algemene transactiecategorieën. De lopende rekening en de kapitaalrekening zijn hoogst geaggregeerd. De financiële rekening is aanmerkelijk gedetailleerder, aangezien grote en variabele stromen die van invloed zijn op de monetaire situatie in het eurogebied, eerder daar worden aangetroffen. De hoofdposten op maandbasis zijn gespecificeerd in Bijlage 2, Tabel 1. In ieder individueel geval zijn stromen betreffende ontvangsten en uitgaven/netto activa

en passiva die transacties met niet-ingezetenen van het eurogebied vertegenwoordigen, afzonderlijk vereist.

De maandelijkse hoofdposten dienen uiterlijk de dertigste werkdag volgend op het einde van de maand waarop de gegevens betrekking hebben, aan de ECB ter beschikking te worden gesteld.

De korte tijdslijmiet voor het verstrekken van de maandelijkse hoofdposten, het zeer geaggregeerde karakter van die posten en het gebruik ervan voor het monetaire beleid, moeten het mogelijk maken af te wijken van internationale richtlijnen ingeval dat onvermijdelijk is. Er hoeft niet te worden geregistreerd volgens het beginsel van periodotoe-rekening of op transactiebasis. Lidstaten mogen gegevens betreffende de lopende en de financiële rekening verstrekken op kasbasis. Ramingen of voorlopige gegevens worden aanvaard indien dat nodig is om te voldoen aan de tijdslijmiet. Enkele gegevensposten, bijv. geherinvesteerde inkomens uit beleggingen en investeringen, dienen wellicht te worden geschat. De gegevens op maandbasis worden elk kwartaal herzien in het licht van vollediger kwartaalgegevens.

### **5.3 Betalingsbalans op kwartaal- en jaarbasis**

De betalingsbalansstatistieken op kwartaal- en jaarbasis verschaffen gedetailleerdere gegevens die een grondiger analyse van externe transacties mogelijk maken. De details zijn beperkt tot, ten eerste, de inkomensrekening binnen lopende transacties, waarbij een scheiding wordt aangelegd tussen inkomen uit arbeid en inkomens uit beleggingen en investeringen, waarbij de laatste post gedetailleerder is, en, ten tweede, tot de financiële rekening, die details op kwartaalbasis verschaft betreffende instrumenten en sectoren die verenigbaar zijn met, maar niet identiek zijn aan, de „IMF Standard Components”. De betalingsbalans op kwartaal- en jaarbasis worden weergegeven in Bijlage 2, Tabel 2.

Overeenkomstig het SNR 1993, doet de „IMF Balance of Payments Manual” (vijfde editie) de aanbeveling de rente toe te rekenen aan de periode waarop deze betrekking heeft. Deze aanbeveling heeft invloed op de lopende rekening (inkomens uit beleggingen en investeringen) en heeft een aanvullend effect op de financiële rekening. Voor de betalingsbalansstatistieken van het eurogebied, zijn periode-toegerekende inkomens uit beleggingen en investeringen alleen vereist op kwartaalbasis.

De per kwartaal gedetailleerde betalingsbalansgegevens dienen aan de ECB te worden verstrekt binnen drie maanden na het einde van het kwartaal waarop de gegevens betrekking hebben. De gegevens op jaarbasis in de geaggregeerde betalingsbalans van het eurogebied moeten aan de ECB worden verstrekt binnen drie maanden na het einde van het jaar waarop de gegevens betrekking hebben.

### **5.4 Monetaire presentatie van de betalingsbalans**

Externe transacties van de MFI-sector in het eurogebied weerspiegelen de externe transacties van niet-MFI ingezetenen van het eurogebied op de lopende rekening, de kapitaalrekening en de financiële rekening. Deze transacties worden tevens weerspiegeld in veranderingen in de externe activa en passiva op de geconsolideerde balans van de MFI's in het eurogebied die wordt samengesteld binnen de monetaire en bancaire statistieken voor het eurogebied. De netto externe activa (d.w.z. externe activa minus externe passiva) op de geconsolideerde MFI-balans vormen de externe tegenpost van M3.

Aangezien zowel de betalingsbalansstatistieken als de monetaire en bancaire statistieken van een consistent methodologisch kader zijn afgeleid, zouden de transacties van niet-MFI's met niet-ingezetenen van het eurogebied zoals aangegeven op de betalingsbalans, een weerspiegeling moeten zijn van de verandering in de netto externe positie van de MFI-sector in het eurogebied in de monetaire en bancaire statistieken. Een presentatie van de

betalingsbalans waarbij transacties door niet-MFI's en MFI's afzonderlijk worden aangegeven (een „monetaire presentatie”) zou aldus inzicht geven in monetaire tendensen in het eurogebied en zou betalingsbalansstatistieken en monetaire ontwikkelingen met elkaar in verband brengen. In het bijzonder zou het mogelijk moeten zijn de bijdragen van de externe transacties van niet-MFI's in het eurogebied (op de lopende rekening, de kapitaalrekening en de financiële rekening) aan de totale verandering van de netto externe positie van de MFI-sector, weer te geven.

### **5.5 Internationale investeringspositie**

De ECB stelt de internationale investeringspositie voor het eurogebied als geheel samen op jaarbasis. Dit overzicht op jaarbasis van de externe activa en passiva van het eurogebied toont de structuur van de externe financiële positie van het eurogebied en vormt een aanvulling op de betalingsbalansgegevens voor het monetaire beleid en de analyse van de valutamarkt. Periodieke gegevens betreffende uitstaande bedragen verschaffen eveneens een controle op de aannemelijkheid van betalingsbalansstromen.

## **6 De officiële reserves van het Eurosysteem**

De officiële reserves van het Eurosysteem zijn hoogst liquide, verhandelbare en kredietwaardige vorderingen aangehouden door de ECB („ingebrachte reserves”) en door de deelnemende nationale centrale banken („niet-ingebrachte reserves”) op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta (d.w.z. in valuta's anders dan euro). Zij omvatten tevens goud, bijzondere trekkingsrechten (SDR's) en de reservepositie in het IMF. De officiële reserves worden samengesteld op brutobasis zonder enige verrekening van met reserves verband houdende verplichtingen (waarbij een uitzondering wordt gemaakt voor de categorie van financiële derivaten die valt onder de subpost van deviezen).

De vereiste uitsplitsing is gebaseerd op de standaardcomponenten van de internationale investeringspositie, zoals die worden gepresenteerd in de vijfde editie van de „IMF Balance of Payments Manual”, en op de uitsplitsing voor de betalingsbalans op kwartaal- en jaarbasis zoals weergegeven in Bijlage 2, Tabel 4. De begrippen en definities zijn in overeenstemming met de stroomstatistieken betreffende de betalingsbalans.

Het afzonderlijk aangeven van activa en passiva op de internationale investeringspositie vereist van deelnemende Lidstaten dat zij onderscheid maken tussen posities bij ingezetenen van andere landen van het eurogebied en posities bij niet-ingezetenen van het eurogebied. Op het ogenblik is dit niet mogelijk voor alle posten, en de internationale investeringspositie wordt diengevolge op netto-basis gepubliceerd.

De gegevens betreffende de internationale investeringspositie dienen aan de ECB te worden verstrekt binnen negen maanden na de balansdatum van het jaar waarop de gegevens betrekking hebben.

Veranderingen in de internationale reserves die voortkomen uit transacties worden geregistreerd op de betalingsbalans van het eurogebied. De officiële reserves van het Eurosysteem worden tevens op maandbasis gepubliceerd, als uitstaande bedragen.

Aanverwante activa van het Eurosysteem die niet aan deze definitie voldoen, namelijk vorderingen op niet-ingezetenen luidende in euro (bijvoorbeeld TARGET-saldi) en vorderingen op ingezetenen van het eurogebied luidende in vreemde valuta, bijvoorbeeld deposito's luidende in vreemde valuta geplaatst bij bancaire instellingen gevestigd in het eurogebied, worden in de betalingsbalans- en internationale-investeringspositiestatistieken niet als of-



ficiële reserves van het eurogebied behandeld.

Echter, vorderingen op ingezetenen van het eurogebied luidende in vreemde valuta worden op maandbasis samengesteld in het „IMF/BIS template on international reserves and foreign currency liquidity”. Onder dit sjabloon vallen tevens gegevens betreffende met reserves verband houdende verplichtingen van het Eurosysteem. Bovendien omvat het een onderscheid tussen officiële reserves van het

Eurosysteem luidende in valuta's in het SDR-mandje (totaal) en die luidende in andere valuta's (totaal), met een vertraging van een kwartaal (voor de uitsplitsingen, zie Bijlage 2, Tabel 3).

De gedetailleerde gegevens die nodig zijn om aan het sjabloon inzake internationale reserves te voldoen, zijn voor de ECB beschikbaar binnen drie weken na het einde van de maand waarop de gegevens betrekking hebben.

## 7 Effectieve wisselkoersen van de euro

De nominaal-effectieve wisselkoers van de euro (de EER) is een samenvattende meting van de externe waarde van een valuta ten opzichte van de valuta's van de belangrijkste handelspartners van het eurogebied, terwijl de reële EER – verkregen door de nominale koers met relevante prijs- of kostenindices te deflateren – de meest gebruikelijke indicator is van internationale prijs- en kostenconcurrentie.

De ECB berekent en publiceert een verzameling EER's voor de euro. De nominale EER's worden gedefinieerd als geometrische gewogen gemiddelden van de bilaterale wisselkoersen van de euro ten opzichte van de valuta's van de partnerlanden. De reële EER's worden gedefinieerd als geometrische gewogen gemiddelden van relatieve prijzen (kosten) tussen het eurogebied en elke handels-

partner, uitgedrukt in een gemeenschappelijke valuta.

De aan de handelspartners toegekende gewichten zijn gebaseerd op hun respectieve aandeel in de handel in fabrikaten. De gewichten maken gebruik van gegevens betreffende zowel uitvoer als invoer, met uitzondering van de handel binnen het eurogebied. De invoergewichten zijn eenvoudig de aandelen van elk partnerland in de totale invoer van het eurogebied vanuit de partnerlanden. De export wordt dubbel gewogen om rekening te kunnen houden met „effecten op derde markten”, d.w.z. de concurrentie van zowel binnenlandse producenten als exporteurs uit derde landen waarmee exporteurs in het eurogebied op buitenlandse markten worden geconfronteerd.

## 8 Financiële rekeningen van de Monetaire Unie

### 8.1 Inleiding

Financiële rekeningen van de Monetaire Unie (MUFA's) bieden een breed scala van financiële gegevens voor de monetaire-beleidsanalyse. Voor dat doel worden momenteel twee groepen gegevens op kwartaalbasis ontworpen, namelijk balansen van sectoren in het eurogebied en rekeningen betreffende financiële transacties, met een afstemming tussen de twee waaraan de gegevens betreffende activaprijzen zullen bijdragen.

MUFA's verbreden de analyse van het transmissiemechanisme van het monetaire beleid. Zij ondersteunen tevens de conjuncturele analyse en de voorspellingsprocedures met betrekking tot huishoudens, ondernemingen en andere economische partijen, en de beoordeling van financiële ontwikkelingen in zowel de overheidssector als externe sectoren. Zij scheppen een kader waarbinnen hoogfrequente gegevens, met name monetaire statistieken, betalingsbalansstatistieken, statistieken betreffende effectenuitgiften en over-

heidsfinanciën, kunnen worden beoordeeld. Teneinde aan dit doel tegemoet te komen, dienen MUFA's op kwartaalbasis te worden samengesteld.

MUFA's kunnen tevens gebruikt worden ter analyse van aangelegenheden die verband houden met de financiële stabiliteit, waarvoor gegevens betreffende de transacties en balansposities voor alle economische sectoren relevant kunnen zijn.

## **8.2 De juridische vereisten krachtens ESR 95 – samenstelling op jaarbasis**

De Verordening die ESR 95 ten uitvoer legt, vereist van alle EU-Lidstaten dat zij ten minste een maal per jaar en in een voorgeschreven vorm financiële rekeningen opstellen. De vereisten omvatten een gedetailleerd overzicht van financiële transacties, een overzicht van financiële, tegen marktwaarde uitstaande, activa en passiva, en een afstemming van die twee op de „herwaarderingsrekening” en de „overige wijzigingen in de rekening betreffende het volume van activa” (zie Bijlage 3, Tabellen I-5).

ESR 95 vereist gegevens op nationale basis; gegevens betreffende externe transacties en posities zijn niet voldoende gedetailleerd beschikbaar om de afleiding van correct geconsolideerde financiële rekeningen voor het eurogebied mogelijk te maken. Desalniettemin biedt ESR 95 een instrument om consistentie te bereiken in de definities en samenstellingsprocedures.

## **8.3 Statistische bronnen voor financiële rekeningen van de Monetaire Unie op kwartaalbasis**

Naast de nationale financiële rekeningen op jaarbasis, die binnenkort krachtens ESR 95 beschikbaar komen, stellen de meeste Lidstaten tevens financiële rekeningen op kwartaalbasis samen. De ECB beschouwt deze kwartaalgegevens als belangrijke input voor de sa-

menstelling van financiële rekeningen voor het eurogebied en zal deze gegevens – samen met monetaire en bancaire statistieken, betalingsbalansstatistieken en statistieken betreffende effectenuitgiften – gebruiken om een betrekkelijk brede, hoewel onvolledige, groep rekeningen op kwartaalbasis samen te stellen met de juiste aggregatie en consolidatie voor het eurogebied.

## **8.4 Tabel betreffende financiering, beleggingen en investeringen van niet-financiële sectoren in het eurogebied**

Als een eerste stap in de richting van de samenstelling van MUFA's op kwartaalbasis, wordt momenteel een tabel betreffende financiering en beleggingen en investeringen (TFI) voorbereid (zie Bijlage 3, Tabel 6). De TFI toont de financiering en (financiële) beleggingen en investeringen van niet-financiële sectoren in het eurogebied ten opzichte van financiële vennootschappen in het eurogebied en ten opzichte van de rest van de wereld. Korte-termijn beleggingen en investeringen betreffen voornamelijk de aangehouden ruime geldhoeveelheid (M3) van de niet-financiële sectoren in het eurogebied, aangevuld met bepaalde vorderingen op andere financiële intermediairs in het eurogebied.

Lange-termijn beleggingen en investeringen bestaan uit lange-termijndeposito's en -effecten, verzekeringstechnische reserves, en aandelen. Deposito's die deel uitmaken van lange-termijn financiële beleggingen en investeringen zijn die met een vaste looptijd van meer dan 2 jaar en die met een opzegtermijn van meer dan 3 maanden. Verzekeringstechnische reserves worden voornamelijk aangehouden bij levensverzekeringsinstellingen en pensioenfondsen. Samen met beursgenoteerde aandelen en beleggingsfondsaandelen, vormen zij een belangrijke component van de lange-termijn financiële investeringen van huishoudens.

De belangrijkste componenten van de financiering verleend aan niet-financiële sectoren



zijn effecten, leningen en beursgenoteerde aandelen. De netto financiële beleggingen en investeringen van niet-financiële sectoren (standen of transacties) kunnen worden afgeleid door de financiering (passiva of transacties in passiva) af te trekken van de totale financiële beleggingen en investeringen (financiële activa of transacties in activa).

### **8.5 Financiële rekeningen van de Monetaire Unie op kwartaalbasis per sector**

Een tweede stap behelst de ontwikkeling van een ruimere groep MUFA's op kwartaalbasis met behulp van zowel de statistieken voor het eurogebied die elders in dit verslag worden beschreven als andere beschikbare bronnen. Voor dit doel zal de economie van het eurogebied worden onderverdeeld in 6 ingezetenen-sectoren en -subsectoren, in 3 niet-financiële sectoren (niet-financiële vennootschappen, overheid en huishoudens met inbegrip van instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens) en drie financiële sectoren (MFI's, andere financiële intermediairs met inbegrip van financiële hulpbedrijven, en verzekeringsinstellingen met inbegrip van pensioenfondsen), met koppelingen tussen de verschillende sectoren van het eurogebied en de rest van de wereld (zie Bijlage 3, Table 7).

De rekeningen bestaan uit twee matrices (een voor de balans en een voor de rekeningen betreffende financiële transacties) die de financiële activa en passiva laten zien per sector en instrument. De kolommen voor elke individuele sector of subsector tonen zowel de aangehouden financiële activa of de aangegevene schulden als de netto financiële activa van de desbetreffende sector of subsector. Een post voor standen vertegenwoordigt een activum of een passivum van de sector aan het einde van een kwartaal, en een post voor financiële transacties vertegenwoordigt de netto aankopen (en een negatieve post vertegenwoordigt de netto verkopen) van de sector gedurende het kwartaal. De gegevens in de respectieve cellen van de tabel geven

opgeteld de totalen per instrument en sector weer. Dit kenmerk zorgt voor consistentie binnen de tabel, en helpt fouten in de gegevens tot een minimum te beperken.

Netto financiële activa zijn het verschil tussen de standen van financiële activa en passiva, terwijl de netto kredietverlening (of de netto kredietneming) het verschil is tussen transacties in financiële activa en passiva. De rekeningen betreffende financiële transacties kunnen, waar toepasselijk, worden uitgebreid met de kapitaalrekeningen van de respectieve sectoren.

Teneinde de sectorale benadering te kunnen volgen, zullen de beschikbare tegenpostgegevens voor niet-financiële vennootschappen en verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen worden aangevuld met balansgegevens die zijn verzameld door nationale balansbureau's, toezichthoudende instanties, of andere nationale en internationale instellingen.

### **8.6 Statistieken betreffende overheidsfinanciën**

De sectorale benadering voor financiële rekeningen van de Monetaire Unie vereist tevens de samenstelling van financiële rekeningen op kwartaalbasis voor de overheid, gedeeltelijk met behulp van tegenpostgegevens die worden verschaft door statistieken voor het eurogebied betreffende deposito's, leningen, en uitgaven van kortlopende en langlopende effecten, en op basis van door de Lidstaten te verschaffen gegevens betreffende andere financiële instrumenten.

In het begin zullen beschikbare hoog-frequentie gegevens betreffende overheidspassiva worden verzameld, rekening houdend met de in de „Special Data Dissemination Standard” (SDDS) van het IMF neergelegde specificatie van gegevens betreffende overheidsschuld en met de statistieken op jaarbasis van de ECB betreffende de stand van overheidsschuld (zie Bijlage 3, Tabel 8). Daarna zullen gegevens op kwartaalbasis worden verzameld betreffende de financiële transacties in en de standen van

de financiële activa van de overheid, gevolgd door gegevens betreffende sociale-verzekeringsinstellingen en daarna door gegevens betreffende de resterende subsectoren van de overheid.

De volledige dekking van gegevens maakt een afstemming mogelijk tussen de gegevens op jaar- en kwartaalbasis betreffende standen en

financiële transacties. Bijlage 3, Tabel 9 beschrijft de statistieken betreffende de aanpassing tussen tekort en wijzigingen in de schuld.

Er wordt momenteel tevens gewerkt aan niet-financiële rekeningen op kwartaalbasis voor de overheidssector ter aanvulling van de financiële rekeningen op kwartaalbasis.

## 9 Overgangsbepalingen

De voorafgaande hoofdstukken beschrijven de ECB-statistieken alsof de euro volledig is ingevoerd en het eurogebied een vaste samenstelling heeft. Er zijn echter bijzondere vereisten in de derde fase, die voortvloeien uit het nog steeds bestaan van nationale valuta's in het eurogebied vóór de voltooiing van de overgang op de eenheidsmunt, en tevens uit de latere deelname van landen die niet vanaf het begin deel hebben uitgemaakt van het eurogebied.

Ten eerste blijven de nationale valuta's van landen in het eurogebied bestaan als nationale uitdrukkingen van de euro tot de overgang op de eenheidsmunt is voltooid, en worden waarschijnlijk weergegeven op de balans van de rapporterende instellingen. Ten behoeve van de monetaire statistieken voegen MFI's balansen luidende in deze nationale denominaties toe aan de balansen luidende in euro (waarbij het gecombineerde totaal onderscheiden wordt van balansen luidende in alle andere valuta's). Voor betalingsbalansstatistieken en internationale-investeringspositiestatistieken worden alle valuta's van het eurogebied omgerekend naar euro en als zodanig gerapporteerd.

Het tweede overgangskarakter komt voort uit de waarschijnlijke deelname van andere EU-landen aan het eurogebied na de start van de derde fase. MFI's dienen hiermee rekening te houden door de mogelijkheid te behouden

in hun monetaire statistieken per land alle posities bij ingezetenen van de EU-landen die bij de start van de derde fase buiten het eurogebied bleven, op te nemen. Het zou in beginsel ook noodzakelijk zijn die balansen naar valuta uit te splitsen. Teneinde de potentieel zware rapportagelast te verminderen, zullen enige oude gegevens die betrekking hebben op de periode voor een verandering in de samenstelling van het eurogebied, worden geproduceerd met enige ruimte voor flexibiliteit.<sup>4</sup>

Voor betalingsbalansstatistieken en internationale-investeringspositiestatistieken kan, indien een niet-deelnemende Lidstaat zich in een later stadium aansluit bij het eurogebied, door de ECB om oude gegevensreeksen worden verzocht. Deze oude gegevensreeksen zouden noodzakelijk zijn voor de constructie van MU-aggregaten op basis van de „nieuwe” compositie van het eurogebied. Dergelijke historische gegevens kunnen relevant zijn voor monetaire-beleidsdoeleinden, en zouden bij voorkeur ten minste tot 1 januari 1999 terug moeten gaan. Enige flexibiliteit in de verschaffing van oude gegevens (betreffende de tijd vóór aansluiting) zal onvermijdelijk zijn.

<sup>4</sup> Dit vereiste is van toepassing op de rapportage door MFI's in EU-landen zowel buiten het eurogebied als daarbinnen. De eerste zouden ook moeten kunnen rapporteren betreffende posities ten opzichte van tegenpartijen zowel in het eurogebied als geheel als in andere individuele EU-landen buiten het eurogebied.

## 10 De uitwisseling van statistische gegevens

De uitwisseling van statistische gegevens binnen het ESCB en met internationale instellingen vereist een efficiënt, solide en veilig gegevensuitwisselingsstelsel. Het ESCB heeft de geëigende mechanismen ontwikkeld om de verzending van gegevensbestanden zowel voor de rapportage van gegevens door NCB's aan de ECB als voor de terugzending van gegevens van de ECB aan de NCB's, veilig te stellen. De efficiëntie van het gegevensuitwisselingsstelsel hangt af van een speciaal telecommunicatienetwerk en het gebruik van een overeengekomen boodschapsvorm (GESMES/CB) voor de statistische gegevensbestanden. GESMES/CB is gebaseerd op internationale standaarden (EDIFACT, GESMES) en is in de internationale statistische gemeenschap alge-

meen geaccepteerd voor de uitwisseling en verspreiding van gegevens. De functionaliteit van GESMES/CB verschaft een manier om gegevens en metagegevens uit te wisselen, met inbegrip van statistische structuren, definities en codelijsten. Het maakt het tevens mogelijk op gemakkelijke wijze statistische databases te integreren in zowel netwerken als in gegevensontvangst- en verzendingssystemen. Het hele systeem is flexibel ten aanzien van nieuwe statistische vereisten en neemt gemakkelijk op efficiënte en consistente wijze nieuwe gegevensgroepen in zich op. GESMES/CB wordt steeds vaker gebruikt door de ECB in haar uitwisseling van statistische gegevens met Eurostat en met andere internationale organisaties (zoals de BIB, het IMF, etc.).

## 11 De door de ECB gepubliceerde monetaire aggregaten

De ECB publiceert monetaire statistieken op maandbasis, als volgt uitgesplitst: Chartale geldomloop; Girale deposito's (= M1); Deposito's met vaste looptijd tot en met 2 jaar; Deposito's met opzegtermijn tot en met 3 maanden (= M2); Repo's; Aandelen/participaties in geldmarktfondsen en geldmarktpapier; Schuldbewijzen met looptijd tot en met 2 jaar (= M3). De belangrijkste tegenposten van M3 - uitgesplitst in Langerlopende passiva van MFI's, Kredietverlening en Netto externe activa - worden eveneens gepubliceerd. De gegevens zijn beschikbaar voor standen en stromen. De belangrijkste aggregaten zijn te-

vens beschikbaar op voor seizoen gecorrigeerde basis (standen en stromen).

Bovendien publiceert de ECB op kwartaalbasis uitstaande MFI-leningen per tegenpost, type en oorspronkelijke looptijd; uitstaande deposito's bij MFI's, per tegenpost en instrument, en de belangrijkste uitstaande MFI-vorderingen op verplichtingen aan niet-ingezetenen van het eurogebied.

Voor verdere details wordt verwezen naar het ECB-Maandbericht (<http://www.ecb.int>).

## 12 Gepubliceerde rechtsinstrumenten (goedgekeurd door de Raad van Bestuur van de ECB)

Verordening (EG) nr. 2819/98 van de Europese Centrale Bank van 1 december 1998 met betrekking tot de geconsolideerde balans van de sector monetaire financiële instellingen (ECB/1998/16).

Richtsnoer van de Europese Centrale Bank van 1 december 1998 betreffende de statistische rapportagevereisten van de Europese

Centrale Bank met betrekking tot betalingsbalansstatistieken en statistieken inzake de internationale investeringspositie (ECB/1998/17).

Verordening (EG) Nr. 2818/98 van de Europese Centrale Bank van 1 december 1998 inzake de toepassing van reserveverplichtingen (ECB/1998/15).

Aanbeveling van de Europese Centrale Bank voor een Verordening van de Raad met betrekking tot de bevoegdheid van de Europese Centrale Bank om sancties op te leggen (ECB/1998/9) (door de Europese Centrale Bank ingediend op 7 juli 1998).

## Bijlage I: Monetaire en bancaire statistieken

### VEREISTE UITSPLITSINGEN

Tabel A

Overzicht van uitsplitsingen ten behoeve van de geaggregeerde balans van de MFI-sector naar instrument/looptijd, tegenpartij en valuta

*(Uitsplitsingen van „maandelijke gegevens” zijn vetgedrukt en aangeduid met een \*)*

### INSTRUMENTEN EN LOOPTIJDEN

Activa	Passiva
<b>1. Kasmiddelen *</b>	<b>8. Geld in omloop</b>
<b>2. Leningen *</b>	<b>9. Deposito's</b>
t/m 1 jaar <sup>(1)</sup>	<b>9.1. Girale deposito's <sup>(5) *</sup></b>
meer dan 1 jaar en t/m 5 jaar <sup>(1)</sup>	<b>9.2. Deposito's met vaste looptijd *</b>
meer dan 5 jaar <sup>(1)</sup>	t/m 1 jaar *
<b>3. Effecten m.u.v. aandelen <sup>(2) (3) *</sup></b>	meer dan 1 jaar en t/m 2 jaar *
t/m 1 jaar <sup>(2) *</sup>	meer dan 2 jaar <sup>(6) *</sup>
meer dan 1 jaar en t/m 2 jaar <sup>(2) *</sup>	<b>9.3. Deposito's met opzegtermijn *</b>
meer dan 2 jaar <sup>(2) *</sup>	t/m 3 maanden <sup>(7) *</sup>
<b>4. Geldmarktpapier <sup>(4) *</sup></b>	meer dan 3 maanden *
<b>5. Aandelen en deelnemingen *</b>	waarvan meer dan 2 jaar <sup>(11) *</sup>
<b>6. Vaste activa *</b>	<b>9.4. Repo's *</b>
<b>7. Overige activa *</b>	<b>10. Aandelen/participaties in geldmarkt- fondsen *</b>
	<b>11. Uitgegeven schuldbewijzen <sup>(3) *</sup></b>
	t/m 1 jaar *
	meer dan 1 jaar en t/m 2 jaar *
	meer dan 2 jaar *
	<b>12. Geldmarktpapier <sup>(8) *</sup></b>
	<b>13. Kapitaal en reserves *</b>
	<b>14. Overige passiva *</b>

TEGENPARTIJEN

Activa	Passiva
<p><b>A. Binnenlandse ingezetenen *</b>  <b>Monetaire Financiële Instellingen (MFI's)*</b></p> <p><b>Niet-MFI's *</b>  <b>Overheid *</b>            Centrale overheid            Deelstaatoverheid            Lagere overheid            Wettelijke-sociale-verzekeringsinstellingen</p> <p><b>Overige ingezetenen *</b>            Overige financiële intermediairs (S.123)            Verzekeringsinstellingen en pensioenfonds (S.125)            Niet-financiële vennootschappen (S.11)</p> <p>Huishoudens, enz. (S.14 + S.15) <sup>(9)</sup></p> <p><b>B. Ingezetenen van andere MU-Lidstaten <sup>(10)</sup> *</b>  <b>MFI's *</b>  <b>Niet-MFI's *</b>  <b>Overheid *</b>            Centrale overheid            Deelstaatoverheid            Lagere overheid            Wettelijke-sociale-verzekeringsinstellingen</p> <p><b>Overige ingezetenen *</b>            Overige financiële intermediairs (S.123)            Verzekeringsinstellingen en pensioenfonds (S.125)            Niet-financiële vennootschappen (S.11)</p> <p>Huishoudens, enz. (S.14 + S.15) <sup>(9)</sup></p> <p><b>C. Ingezetenen van de rest van de wereld *</b>            Banken            Niet-banken            Overheid            Overige ingezetenen</p> <p><b>D. Niet toe te rekenen</b></p>	<p><b>A. Binnenlandse ingezetenen *</b>  <b>MFI's *</b>  <b>waarvan: kredietinstellingen</b>  <b>Niet-MFIs *</b>  <b>Overheid *</b>            Centrale overheid *            Deelstaatoverheid            Lagere overheid            Wettelijke-sociale-verzekeringsinstellingen</p> <p><b>Overige ingezetenen *</b>            Overige financiële intermediairs (S.123)            Verzekeringsinstellingen en pensioenfonds (S.125)            Niet-financiële vennootschappen (S.11)</p> <p>Huishoudens, enz. (S.14 + S.15) <sup>(9)</sup></p> <p><b>B. Ingezetenen van andere MU-Lidstaten <sup>(10)</sup> *</b>  <b>MFI's *</b>  <b>waarvan: kredietinstellingen *</b>  <b>Niet-MFI's *</b>  <b>Overheid *</b>            Centrale overheid *            Deelstaatoverheid            Lagere overheid            Wettelijke-sociale-verzekeringsinstellingen</p> <p><b>Overige ingezetenen *</b>            Overige financiële intermediairs (S.123)            Verzekeringsinstellingen en pensioenfonds (S.125)            Niet-financiële vennootschappen (S.11)</p> <p>Huishoudens, enz. (S.14 + S.15) <sup>(9)</sup></p> <p><b>C. Ingezetenen van de rest van de wereld *</b>            Banken            Niet-banken            Overheid            Overige ingezetenen</p> <p><b>D. Niet toe te rekenen</b></p>
<b>VALUTA'S</b>	
<b>e Euro:</b>	luidende in euro (met inbegrip van nationale valuta's van de deelnemende Lidstaten vóór de voltooiing van de overgang op de euro)
<b>x Niet-MU-valuta's:</b>	andere valuta's (overige EU-valuta's, USD, JPY, CHF, overige)

(1) Uitsplitsing naar looptijd uitsluitend van toepassing op leningen aan niet-MFI's.

(2) Maandelijkse gegevens hebben alleen betrekking op aangehouden effecten uitgegeven door MFI's in het eurogebied. In de kwartaalgegevens worden de aangehouden effecten uitgegeven door in het eurogebied gevestigde niet-MFI's opgesplitst in „t/m 1 jaar” en „meer dan 1 jaar”.

(3) Met uitzondering van geldmarktpapier.

(4) Gedefinieerd als aangehouden geldmarktpapier uitgegeven door MFI's. Hier omvat geldmarktpapier ook aandelen/participaties uitgegeven door MMF's. Aangehouden verhandelbare instrumenten die dezelfde kenmerken hebben als geldmarktpapier maar die zijn uitgegeven door niet-MFI's, dienen te worden gerapporteerd als „Effecten m.u.v. aandelen”.

(5) Met inbegrip van bedragen op russenrekeningen, zijnde saldi op door MFI's uitgegeven elektronische portemonnees.

(6) Met inbegrip van administratief gereguleerde deposito's.

(7) Met inbegrip van niet-overdraagbare, onmiddellijk opvraagbare deposito's.

(8) Gedefinieerd als geldmarktpapier uitgegeven door MFI's.

(9) Huishoudens (S.14) en instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens (S.15).

(10) Lidstaten van de Monetaire Unie, d.w.z. het grondgebied van de deelnemende Lidstaten.

(11) De rapportage van de post „Deposito's met opzegtermijn van meer dan 2 jaar” is tot nader order vrijwillig.

Tabel 1

**Gegevens die dienen te worden gerapporteerd op maandbasis**

*De cellen met dikke randen worden uitsluitend gerapporteerd door reserveplichtige kredietinstellingen (7)*

	A. Binnenlandse ingezetenen				B. Ingezetenen van overige MU-Lidstaten				Rest van de wereld	Niet toe te rekenen		
	MFIs (5)		Overige		MFIs (5)		Overige					
	waarvan	Overheid	Centrale overheid	Overige ingezetenen	waarvan	Overheid	Centrale overheid	Overige ingezetenen				
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	
<b>PASSIVA</b>												
<b>8. Geld in omloop</b>												
<b>9. Deposito's (alle valuta's)</b>	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
<b>9.e Euro</b>	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
<b>9.1.e Giraal</b>					*	*	*	*	*	*	*	*
<b>9.2.e Met vaste looptijd</b>												
t/m 1 jaar					*	*	*	*	*	*	*	*
meer dan 1 en t/m 2 jaar					*	*	*	*	*	*	*	*
meer dan 2 jaar (1)	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
<b>9.3.e Met opzegtermijn</b>												
t/m 3 maanden (2)					*	*	*	*	*	*	*	*
meer dan 3 maanden					*	*	*	*	*	*	*	*
waarvan meer dan 2 jaar (6)	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
<b>9.4.e Repo's</b>	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
<b>9.x Niet-MU-valuta's</b>												
<b>9.1.x Giraal</b>					*	*	*	*	*	*	*	*
<b>9.2.x Met vaste looptijd</b>												
t/m 1 jaar					*	*	*	*	*	*	*	*
meer dan 1 en t/m 2 jaar					*	*	*	*	*	*	*	*
meer dan 2 jaar (1)	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

	A. Binnenlandse ingezetenen				B. Ingezetenen van overige MU-Lidstaten				Rest van de wereld	Niet toe te rekenen		
	MFI's (5)		Overige		MFI's (5)		Overige					
	waarvan reserveplichtige kredietinstellingen, ECB en NCB's	Overheid	Centrale overheid	Overige	Overheid	Centrale overheid	Overige	Overige				
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)	
<b>9.3.x Met opzegtermijn</b>												
t/m 3 maanden (2)				*	*				*	*		
meer dan 3 maanden				*	*				*	*		
waarvan meer dan 2 jaar (6)	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
<b>9.4.x Repo's</b>	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
<b>10. Aandelen/participaties in geldmarktfondsen</b>												
<b>11. Uitgegeven schuldbewijzen</b>												
11.e Euro												
t/m 1 jaar												
meer dan 1 en t/m 2 jaar												*
meer dan 2 jaar												*
11.x Niet-MU-valuta's												*
t/m 1 jaar												*
meer dan 1 en t/m 2 jaar												*
meer dan 2 jaar												*
<b>12. Geldmarktpapier (3)</b>												*
Euro												*
Niet-MU-valuta's												*
<b>13. Kapitaal en reserves</b>												*
<b>14. Overige passiva</b>												*



	A. Binnenlandse ingezetenen				B. Ingezetenen van overige MU-Lidstaten				Rest van de wereld	Niet toe te rekenen		
	MFI's (5)		Overige		MFI's (5)		Overige					
	waarvan reserveplichtige kredietinstellingen, ECB en NCB's	Overheid	Centrale overheid	Overige	waarvan reserveplichtige kredietinstellingen, ECB en NCB's	Overheid	Centrale overheid	Overige				
	(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f)	(g)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l)
<b>ACTIVA</b>												
<b>1. Kasmiddelen (alle valuta's)</b>												
1.e waarvan euro												
<b>2. Leningen</b>												
2.e waarvan euro												
<b>3. Effecten m.u.v. aandelen</b>												
3.e Euro												
t/m 1 jaar												
meer dan 1 en t/m 2 jaar												
meer dan 2 jaar												
3.x Niet-MU-valuta's												
t/m 1 jaar												
meer dan 1 en t/m 2 jaar												
meer dan 2 jaar												
<b>4. Geldmarktpapier (4)</b>												
Euro												
Niet-MU-valuta's												
<b>5. Aandelen en deelnemingen</b>												
Vaste activa												
<b>7. Overige activa</b>												

Algemene opmerking: Met een \* gemarkeerde cellen worden gebruikt bij de berekening van de reservebasis. Wat betreft schuldbewijzen en geldmarktpapier, moeten de kredietinstellingen ofwel bewijs leveren van passiva die niet tot de reservebasis worden gerekend ofwel een gestandaardiseerd, door de ECB bepaald aftrekpercentage toepassen.

- (1) Met inbegrip van administratief gereguleerde deposito's.
- (2) Met inbegrip van niet-overdraagbare, onmiddellijk opvraagbare deposito's.
- (3) Gedefinieerd als geldmarktpapier uitgegeven door MFI's.
- (4) Gedefinieerd als aangehouden geldmarktpapier uitgegeven door MFI's. Hier omvat geldmarktpapier ook aandelen/participaties uitgegeven door MMF's. Aangehouden verhandelbare instrumenten die dezelfde kenmerken hebben als geldmarktpapier maar die zijn uitgegeven door niet-MFI's, dienen te worden gerapporteerd als „Effecten m.u.v. aandelen”.
- (5) Kredietinstellingen kunnen posities rapporteren ten opzichte van „MFI's met uitzondering van reserveplichtige kredietinstellingen, ECB en NCB's” in plaats ten opzichte van „MFI's” en „Reserveplichtige kredietinstellingen, ECB en NCB's”, op voorwaarde dat dit niet ten koste gaat van de mate van detaillering en dit geen vetgedrukte posities betreft.
- (6) De rapportage van deze post is tot nader order vrijwillig.
- (7) Afhankelijk van de nationale verzamelingssystemen en behoudens volledige overeenstemming met de definities en classificatiebeginselen van de in Verordening (EG) Nr. 2819/98 uiteengezette MFI-balans, kunnen reserveplichtige kredietinstellingen als alternatief de voor de berekening van de reservebasis noodzakelijke gegevens (met een \* gemarkeerde cellen) rapporteren, met uitzondering van die over verhandelbare instrumenten, in overeenstemming met onderstaande tabel, op voorwaarde dat dit geen vetgedrukte posities betreft. In deze tabel moet, zoals hieronder beschreven, strikte overeenstemming met Tabel 1 gewaarborgd worden.

	Reservebasis (met uitzondering van verhandelbare instrumenten), berekend als de som van de volgende kolommen in Tabel 1: (a) - (b) + (c) + (d) + (e) + (f) - (g) + (h) + (i) + (j) + (k)
<b>PASSIVA</b> (Euro en niet-MU-valuta's samen)	
<b>TOTAAL DEPOSITO'S</b>	
9.1.e + 9.1.x	
9.2.e + 9.2.x	
9.3.e + 9.3.x	
9.4.e + 9.4.x	
waarvan:	
9.2.e + 9.2.x Met vaste looptijd van meer dan 2 jaar	
waarvan:	
9.3.e + 9.3.x Met opzegtermijn van meer dan 2 jaar	Vrijwillige rapportage
waarvan:	
9.4.e + 9.4.x Repo's	

**Tabel 2**  
**Uitsplitsing naar sector („kwartaalgegevens”)**  
*Gegevens die dienen te worden gerapporteerd op kwartaalbasis*

	A. Binnenlandse ingezetenen										B. Ingezetenen van overige M.U.-Lidstaten										C. Rest van de wereld			
	Niet-MFT's					Niet-MFT's					Niet-MFT's					Niet-MFT's					Totaal			
	Overheid					Overige ingezetenen					Overheid					Overige ingezetenen					Banken		Niet-banken	
	Totaal	Centrale overheid	Deelstaat-overheid	Lagere overheid	Wettelijke overheid	Totaal	Overige ingezetenen	Totaal	Centrale overheid	Deelstaat-overheid	Lagere overheid	Wettelijke overheid	Totaal	Overige ingezetenen	Totaal	Overige ingezetenen	Banken	Niet-banken						
PASSIVA																								
8. Geld in omloop																								
9. Deposito's (alle valuta's)																								
9.1. Giraal	M																							
9.2. Met vaste looptijd (1)	M																							
9.3. Met opzegtermijn (2)	M																							
9.4. Repo's	M																							
10. Aandelen/participaties in geldmarktfondsen																								
11. Uitgegeven schuldbewijzen																								
12. Geldmarktpapier																								
13. Kapitaal en reserves																								
14. Overige passiva																								

	A. Binnenlandse ingezetenen										B. Ingezetenen van overige MU-Lidstaten										C. Rest van de wereld		
	Niet-MFI's					Overige ingezetenen					Niet-MFI's					Overige ingezetenen					Totaal		
	Overheid		Overige overheid			To-taal		Overige overheid			To-taal		Overheid			Overige ingezetenen		To-taal		Banken		Niet-banken	
	To-taal	Centra-le overheid	Deel-staat-overheid	Lage-re overheid	Wet-te-lijke sociale ver-zekerings-in-stellingen	To-taal	Overige fl-nan-cieël inter-medi-airs	Verze-kerings-instel-lingen pensio-en-fondsen	Niet-finan-cieël ver-schap-pen	Huis-houdens enz. (5)	Centra-le overheid	To-taal	Deel-staat-overheid	Lage-re overheid	Wet-te-lijke sociale ver-zekerings-in-stellingen	To-taal	Overige fl-nan-cieël inter-medi-airs	Verze-kerings-instel-lingen pensio-en-fondsen	Niet-finan-cieël ver-schap-pen	Huis-houdens enz. (3)	Banken	Over-heid	Over-ige inge-zeten-en
						(S.123)	(S.125)	(S.11)	(5)							(S.123)	(S.125)	(S.11)	(3)				
<b>ACTIVA</b>																							
1. Kasmiddelen	M																						
2. Leningen	M																						
t/m 1 jaar																							
meer dan 1 jaar en t/m 5 jaar																							
meer dan 5 jaar																							
3. Effecten m.u.v. aandelen	M																						
t/m 1 jaar																							
meer dan 1 jaar																							
4. Geldmarktpapier	M																						
5. Aandelen en deelnemingen	M																						
6. Vaste activa	M																						
7. Overige activa	M																						
M	„Maandelijke gegevens”, zie Tabel 1																						

(1) Met inbegrip van administratief gereuleerde deposito's.

(2) Met inbegrip van niet-overdraagbare, onmiddellijk opvraagbare deposito's.

(3) Omvat huishoudens (S.14) en instellingen zonder winsttoestemming ten behoeve van huishoudens (S.15).

**Tabel 3**  
**Sectorale uitsplitsing van leningen aan niet-MFI's naar type („kwartaalgegevens”)**  
*Gegevens die dienen te worden gerapporteerd op kwartaalbasis*

		A. Binnenlandse ingezetenen				B. Ingezetenen van overige MU-Lidstaten			
		Niet-financiële vennootschappen (S.11) en huishoudens enz. (S.14 + S. 15)				Niet-financiële vennootschappen (S.11) en huishoudens enz. (S.14 + S. 15)			
		Totaal	Huishoudens enz. (S.14)		Instel-lingen zonder winst-oogmerk ten be-hoeve van huis-houdens	Totaal	Huishoudens enz. (S.14)		Instel-lingen zonder winst-oogmerk ten be-hoeve van huis-houdens
		Niet-financiële vennootschappen (S.11)	Con-sumptief krediet	Woning-hypo-theken	Overige (rest-post)	Niet-financiële vennootschappen (S.11)	Con-sumptief krediet	Woning-hypo-theken	Overige (rest-post)
<b>ACTIVA (alle valuta's)</b>									
<b>2. Leningen</b>									
t/m 1 jaar									
meer dan 1 jaar en t/m 5 jaar									
meer dan 5 jaar									

**Tabel 4**  
**Uitsplitsing naar land („kwartaalgegevens”)**  
*Gegevens die dienen te worden gerapporteerd op kwartaalbasis*

	B + deel van C. Overige MU-Lidstaten (met uitzondering van de binnenlandse sector) en overige EU-landen <sup>(2)</sup>										Deel van C. Rest van de wereld (met uitzondering van EU)					
	BE	DK	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SE	UK	Totaal <sup>(3)</sup>
<b>PASSIVA</b>																
<b>8. Geld in omloop</b>																
<b>9. Deposito's (alle valuta's)</b>																
a. MFI's																
b. niet-MFI's																
<b>10. Aandelen/participaties in geldmarktfondsen</b>																
<b>11. Uitgegeven schuldbewijzen</b>																
<b>12. Geldmarktpapier</b>																
<b>13. Kapitaal en reserves</b>																
<b>14. Overige passiva</b>																

	B + deel van C: Overige MU-Lidstaten (met uitzondering van de binnenlandse sector) en overige EU-landen (2)											Deel van C: Rest van de wereld (met uitzondering van EU)					
	BE	DK	DE	GR	ES	FR	IE	IT	LU	NL	AT	PT	FI	SE	UK	Totaal (3)	
<b>ACTIVA</b>																	
<b>1. Kasmiddelen</b>																	
<b>2. Leningen (alle valuta's)</b>																	
a. aan MFI's																	
b. aan niet-MFI's																	
<b>3. Effecten m.u.v. aandelen (alle valuta's)</b>																	
a. uitgegeven door MFI's																	
b. uitgegeven door niet-MFI's																	
<b>4. Geldmarktpapier (1)</b>																	
a. uitgegeven door MFI's																	
<b>5. Aandelen en deelnemingen</b>																	
<b>6. Vaste activa</b>																	
<b>7. Overige activa</b>																	

(1) Gedefinieerd als aangehouden geldmarktpapier uitgegeven door MFI's. Hier omvat geldmarktpapier ook aandelen/participaties uitgegeven door MMF's.

(2) Voor de berekening van de geconsolideerde-balansaggregaten moet per potentiële aan de EMU deelnemende Lidstaat een onderscheid gemaakt worden naar het land van vestiging van de tegenpartijen van MFI's.

(3) Een individuele uitsplitsing naar land van de „Rest van de wereld” (met uitzondering van EU-landen) kan van belang zijn, maar wordt geacht buiten het bestek van deze rapportage te vallen. Voor „MFI's”, zie SNR 93, S.121 plus S.122.

**Tabel 5**  
**Uitsplitsing naar valuta's („kwartaalgegevens”)**  
*Gegevens die dienen te worden gerapporteerd op kwartaalbasis*

	Alle valuta's samen	Euro en nationale valuta's MU-Lidstaten <sup>(3)</sup>	Overige EU-valuta's <sup>(3)</sup>	Overige valuta's				Overige valuta's samen
				Totaal	USD	JPY	CHF	
<b>PASSIVA</b>								
<b>9. Deposito's</b>								
<b>A. Binnenland</b>								
a. MFI's	M	M						
b. niet-MFI's	M							
<b>B. Overige MU-Lidstaten</b>								
a. MFI's	M	M						
b. niet-MFI's	M							
<b>C. Rest van de wereld</b>								
a. banken			(4)					
b. niet-banken			(4)					
<b>10. Aandelen/participaties in geldmarktfondsen</b>								
<b>11. Uitgegeven schuldbewijzen</b>								
M	M	M						
<b>12. Geldmarktpapier <sup>(1)</sup></b>								
M	M	M						
<b>13.+14. Overige passiva</b>								
M	M							



	Alle valuta's en nationale valuta's samen	Euro nationale valuta's MU-Lidstaten (3)	Overige EU-valuta's (3)	Overige valuta's				Overige valuta's samen
				Totaal	USD	JPY	CHF	
<b>ACTIVA</b>								
<b>2. Leningen</b>								
<b>A. Binnenland</b>								
a. aan MFI's	M							
b. aan niet-MFI's	M	M						
<b>B. Overige MU-Lidstaten</b>								
a. aan MFI's	M	M						
b. aan niet-MFI's								
<b>C. Rest van de wereld</b>								
a. aan banken			(4)					
b. aan niet-banken			(4)					
<b>3. Effecten m.u.v. aandelen</b>								
<b>A. Binnenland</b>								
a. uitgegeven door MFI's	M	M						
b. uitgegeven door niet-MFI's	M	M						
<b>B. Overige MU-Lidstaten</b>								
a. uitgegeven door MFI's	M	M						
b. uitgegeven door niet-MFI's	M	M						
<b>C. Rest van de wereld</b>								
a. uitgegeven door banken			(4)					
b. uitgegeven door niet-banken			(4)					
<b>4. Geldmarktpapier (2)</b>								
<b>A. Binnenland</b>								
a. uitgegeven door MFI's	M	M						
<b>B. Overige MU-Lidstaten</b>								
a. uitgegeven door MFI's	M	M						
<b>5.+6.+7. Overige activa</b>								
	M							

M „Maandelijks gegevens”, zie Tabel 1.

(1) Gedefinieerd als geldmarktpapier uitgegeven door MFI's.

(2) Gedefinieerd als aangehouden geldmarktpapier uitgegeven door MFI's. Hier omvat geldmarktpapier aandelen/participaties uitgegeven door MMF's. Aangehouden verhandelbare instrumenten die dezelfde kenmerken hebben als geldmarktpapier maar die zijn uitgegeven door niet-MFI's, dienen te worden gerapporteerd als „Effecten m.u.v. aandelen”.

(3) Voor de berekening van de geconsolideerde-balansaggregaten moet per potentiële aan de EMU deelnemende valuta onderscheid worden gemaakt naar valuta-denominatie van MFI-rekeningen.

(4) Gegevens met betrekking tot deze posten moeten worden geleverd voor kwaliteitscontroledoelinden. Aangezien deze posten niet zijn opgenomen in de officiële „Implementation Package”-tabellen, wordt ervan uitgegaan dat gegevens alleen zullen worden geleverd wanneer deze al van de MFI-informatieplichtigen verzameld zijn.

## Bijlage 2: Betalingsbalansstatistieken

**Tabel I**

### Maandelijkse hoofdposten van de betalingsbalans van het Eurogebied

	<u>ontvangsten</u>	<u>uitgaven</u>	<u>saldo</u>
<b>I. <u>Lopende rekening</u></b>			
<u>Goederen</u>	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
<u>Diensten</u>	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
<u>Inkomens</u>			
Inkomen uit arbeid	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
Inkomen uit kapitaal			
- directe investeringen	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
- effecten	<i>extra</i>		<i>nationaal</i>
- overige financiële activa/passiva	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
<u>Inkomenoverdrachten</u>	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
<b>II. <u>Vermogensoverdrachtenrekening</u></b>	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
	<u>saldo activa</u>	<u>saldo passiva</u>	<u>saldo</u>
<b>III. <u>Financiële rekening</u></b>			
<u>Directe investeringen</u>			<i>extra</i>
In het buitenland			<i>extra</i>
- deelnemingen			<i>extra</i>
- herinvestering van winsten			<i>extra</i>
- overige financiële transacties			<i>extra</i>
In de rapporterende economie			<i>extra</i>
- deelnemingen			<i>extra</i>
- herinvestering van winsten			<i>extra</i>
- overige financiële transacties			<i>extra</i>
<u>Effectenverkeer</u>	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
Deelnemingen	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
Schuldbewijzen	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
- obligaties en notes	<i>extra intra</i>	<i>nationaal</i>	
- geldmarktinstrumenten	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
<u>Financiële derivaten</u>			<i>nationaal</i>
<u>Overige financiële transacties</u>	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
MFI's (m.u.v. centrale banken)	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
- langlopend	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
- kortlopend	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
Overheid	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
Monetaire autoriteiten	<i>extra</i>		<i>extra</i>
Overige sectoren	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
<u>Officiële reserves</u>	<i>extra</i>		<i>extra</i>

- “extra” staat voor transacties met/posities bij niet-ingezetenen van het eurogebied (ten aanzien van effectenactiva en daarmee verband houdend inkomen betreft dit het ingezetenschap van de emittenten).
- “intra” staat voor grensoverschrijdende transacties/posities binnen het eurogebied.
- “nationaal” staat voor het bedrag aan alle grensoverschrijdende transacties en posities van ingezetenen van een lidstaat (uitsluitend gebruikt in verband met passiva in de effectenrekening en het netto saldo van de financiële-derivatenrekening).

**Tabel 2****Betalingsbalans van het eurogebied op kwartaal- en jaarbasis**

	<u>ontvangsten</u>	<u>uitgaven</u>	<u>saldo</u>
<b>I. <u>Lopende rekening</u></b>			
<u>Goederen</u>	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
<u>Diensten</u>	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
<u>Inkomens</u>			
Inkomen uit arbeid	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
Inkomen uit kapitaal			
– directe investeringen	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
– inkomen uit deelnemingen	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
– inkomen uit schuld (rente)	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
– effecten	<i>extra</i>		<i>nationaal</i>
– inkomen uit deelnemingen (dividend)	<i>extra</i>		<i>nationaal</i>
– inkomen uit schuld (rente)	<i>extra</i>		<i>nationaal</i>
– obligaties en notes	<i>extra</i>		<i>nationaal</i>
– geldmarktinstrumenten	<i>extra</i>		<i>nationaal</i>
– overige financiële activa/passiva	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
<u>Inkomensoverdrachten</u>	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
<b>II. <u>Vermogensoverdrachtenrekening</u></b>	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
	<u>saldo activa</u>	<u>saldo passiva</u>	<u>saldo</u>
<b>III. <u>Financiële rekening</u></b>			
<u>Directe investeringen</u>		<i>extra</i>	<i>extra</i>
In het buitenland			<i>extra</i>
– deelnemingen			<i>extra</i>
– (i) MFI's (m.u.v. centrale banken)			<i>extra</i>
– (ii) overige sectoren			<i>extra</i>
– herinvestering van winsten			<i>extra</i>
– (i) MFI's (m.u.v. centrale banken)			<i>extra</i>
– (ii) overige sectoren			<i>extra</i>
– overige financiële transacties			<i>extra</i>
– (i) MFI's (m.u.v. centrale banken)			<i>extra</i>
– (ii) overige sectoren			<i>extra</i>
In de rapporterende economie			<i>extra</i>
– deelnemingen			<i>extra</i>
– (i) MFI's (m.u.v. centrale banken)			<i>extra</i>
– (ii) overige sectoren			<i>extra</i>
– herinvestering van winsten			<i>extra</i>
– (i) MFI's (m.u.v. centrale banken)			<i>extra</i>
– (ii) overige sectoren			<i>extra</i>
– overige financiële transacties			<i>extra</i>
– (i) MFI's (m.u.v. centrale banken)			<i>extra</i>
– (ii) overige sectoren			<i>extra</i>
<u>Effectenverkeer</u>	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
<u>Deelnemingen</u>	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
(i) monetaire autoriteiten	<i>extra/intra</i>	-	
(ii) overheid	<i>extra/intra</i>	-	
(iii) MFI's (m.u.v. centrale banken)	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
(iv) overige sectoren	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
<u>Schuldbewijzen</u>	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
– obligaties en notes	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
– (i) monetaire autoriteiten	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	

## Tabel 2 (vervolgd)

(ii) overheid	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
(iii) MFI's (m.u.v. centrale banken)	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
(iv) overige sectoren	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
– geldmarktinstrumenten	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
(i) monetaire autoriteiten	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
(ii) overheid	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
(iii) MFI's (m.u.v. centrale banken)	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
(iv) overige sectoren	<i>extra/intra</i>	<i>nationaal</i>	
<u>Financiële derivaten</u>			<i>nationaal</i>
(i) monetaire autoriteiten			<i>nationaal</i>
(ii) overheid			<i>nationaal</i>
(iii) MFI's (m.u.v. centrale banken)			<i>nationaal</i>
(iv) overige sectoren			<i>nationaal</i>
<u>Overige financiële transacties</u>	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
(i) monetaire autoriteiten	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
– leningen/valuta en buitenlandse rekeningen	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
– overige activa/passiva	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
(ii) overheid	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
– handelskrediet	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
– leningen/valuta en buitenlandse rekeningen	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
– overige activa/passiva	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
(iii) MFI's (m.u.v. centrale banken)	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
– leningen/valuta en buitenlandse rekeningen	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
– overige activa/passiva	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
(iv) overige sectoren	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
– handelskrediet	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
– leningen/valuta en buitenlandse rekeningen	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
– overige activa/passiva	<i>extra</i>	<i>extra</i>	<i>extra</i>
<u>Officiële reserves</u>	<i>extra</i>		
Monetair goud	<i>extra</i>		
Bijzondere trekkingsrechten	<i>extra</i>		
Reservepositie in het IMF	<i>extra</i>		
Deviezen	<i>extra</i>		
– valuta en buitenlandse rekeningen	<i>extra</i>		
– bij monetaire autoriteiten	<i>extra</i>		
– bij MFI's (m.u.v. centrale banken)	<i>extra</i>		
– effecten	<i>extra</i>		
– deelnemingen	<i>extra</i>		
– obligaties en notes	<i>extra</i>		
– geldmarktinstrumenten	<i>extra</i>		
– financiële derivaten	<i>extra</i>		
Overige vorderingen	<i>extra</i>		

**Tabel 3****Internationale reserves van het eurosysteem op maandbasis: met reserves verband houdende verplichtingen van het eurogebied****I. Officiële reserves en overige middelen in vreemde valuta (ongeveer marktwaarde)**

<b>A</b>	<b>Officiële reserves</b>
(1)	deviezenvoorraad (in converteerbare vreemde valuta's)
(a)	effecten, waarvan:
	- emittent met hoofdkantoor in het eurogebied
(b)	totaal rekeningen en valuta bij
	(i) andere nationale centrale banken, BIB en IMF
	(ii) banken met hoofdkwartier in het eurogebied en gevestigd daarbuiten
	(iii) banken met hoofdkwartier en gevestigd buiten het eurogebied
(2)	reservepositie in het IMF
(3)	bijzondere trekkingsrechten
(4)	goud (met inbegrip van goudleningen en goudswaps)
(5)	overige reserves
	(a) financiële derivaten
	(b) leningen aan niet-ingezetene niet-banken
	(c) overige
<b>B</b>	<b>Overige middelen in vreemde valuta</b>
(a)	effecten die niet vallen onder de officiële reserves
(b)	deposito's die niet vallen onder de officiële reserves
(c)	leningen die niet vallen onder de officiële reserves
(d)	financiële derivaten die niet vallen onder de officiële reserves
(e)	goud dat niet valt onder de officiële reserves
(f)	overige

**II. Vaststaande korte-termijnaanspraken op middelen in vreemde valuta (nominale waarde)**

	Totaal	Uitsplitsing naar looptijd (resterende looptijd, waar van toepassing)		
		Tot 1 maand	Van 1 maand tot 3 maanden	Van 3 maanden tot 1 jaar
<b>1 Leningen, effecten en buitenlandse rekeningen</b>				
- betalingen/				
- ontvangsten				
- te betalen/ont- vangen rente				
<b>2 Geaggregeerde short en long posities in termijncontracten en futures in vreemde valuta's ten opzichte van de binnenlandse valuta (met inbegrip van de "forward leg" van valuta-swaps)</b>				
(a) short posities (-)				
(b) long posities (+)				
<b>3 Overige (specificeer)</b>				
- betalingen i.v.m. repo's (-)				
- ontvangsten i.v.m. reverse repo's (+)				
- ontvangen handelskrediet (-)				
- verstrekt handelskrediet (+)				
- overige te betalen posten (-)				
- overige te ontvangen posten (+)				

**Tabel 3 (vervolgd)****III. Mogelijke korte-termijnaanspraken op middelen in vreemde valuta (nominale waarde)**

	Totaal	Uitsplitsing naar looptijd (resterende looptijd, waar van toepassing)		
		Tot 1 maand	Van 1 maand tot 3 maanden	Van 3 maanden tot 1 jaar
1				
mogelijke verplichtingen in vreemde valuta				
(a) borgstelling op schuld, met resterende looptijd 1 jaar of korter				
(b) overige mogelijke verplichtingen				
2				
effecten in vreemde valuta met ingebouwde opties (puttable bonds)				
3				
onbenut, onvoorwaardelijk krediet verschaft door:				
(a) andere nationale monetaire autoriteiten, BIB, IMF en andere internationale organisaties				
- andere nationale monetaire autoriteiten (+)				
- BIB (+)				
- IMF (+)				
(b) banken en overige financiële instellingen met hoofdkwartier in het rapporterende land (+)				
(c) banken en overige financiële instellingen met hoofdkwartier buiten het rapporterende land (+)				
3				
onbenut, onvoorwaardelijk krediet verstrekt aan:				
(a) andere nationale monetaire autoriteiten, BIB, IMF en andere internationale organisaties				
- andere nationale monetaire autoriteiten (-)				
- BIB (-)				
- IMF (-)				
(b) banken en overige financiële instellingen met hoofdkwartier in het rapporterende land (-)				
(c) banken en overige financiële instellingen met hoofdkwartier buiten het rapporterende land (-)				
4				
Geaggregeerde short en long posities van opties in vreemde valuta's ten opzichte van de binnenlandse valuta				
(a) short posities				
(i) gekochte puts				
(ii) geschreven calls				
(b) long posities				
(i) gekochte calls				
(ii) geschreven puts				
PRO MEMORIE: „in-the-money“-opties				
(1) bij huidige wisselkoersen				
(a) short positie				
(b) long positie				
(2) +5% (waardevermindering van 5%)				
(a) short positie				
(b) long positie				

### Tabel 3 (vervolgd)

- (3) -5% (waardevermeerdering van 5%)
  - (a) short positie
  - (b) long positie
- (4) +10% (waardevermindering van 10%)
  - (a) short positie
  - (b) long positie
- (5) -10% (waardevermeerdering van 10%)
  - (a) short positie
  - (b) long positie
- (6) overige (specificeer)
  - (a) short positie
  - (b) long positie

#### IV. Memorandumposten

- (1) te rapporteren met standaardfrequentie en volgens de standaardtermijnen:
  - (a) kortlopende schuld in binnenlandse valuta geïndexeerd aan wisselkoersen
  - (b) financiële instrumenten luidende in vreemde valuta en met andere middelen afgerekend (bijv. in binnenlandse valuta)
    - termijncontracten zonder mogelijkheid tot levering
      - (i) short posities
      - (ii) long posities
    - overige instrumenten
  - (c) verpande middelen
    - opgenomen in reserves
    - opgenomen in overige middelen in vreemde valuta
  - (d) effecten, (uit)geleend alsmede repo's
    - uitgeleend of als repo en opgenomen in Sectie I
    - uitgeleend of als repo maar niet opgenomen in Sectie I
    - geleend of aangekocht en opgenomen in Sectie I
    - geleend of aangekocht maar niet opgenomen in Sectie I
  - (e) financiële derivaten (netto, tegen marktwaarde)
    - termijncontracten
    - futures
    - swaps
    - opties
    - overige
  - (f) derivaten (termijn-, future- of optiecontracten) met margeverplichtingen, met een resterende looptijd van meer dan 1 jaar
    - geaggregeerde short en long posities in termijncontracten en futures in vreemde valuta's ten opzichte van de binnenlandse valuta (met inbegrip van de „forward leg” van valuta-swaps)
      - (i) short posities
      - (ii) long posities
    - geaggregeerde short en long posities in opties in vreemde valuta's ten opzichte van de binnenlandse valuta
      - (i) short posities
        - gekochte puts
        - geschreven calls
      - (ii) long posities
        - gekochte calls
        - geschreven puts
- (2) minder frequent bekend te maken (bijv. eens per jaar):
  - (a) valutasamenstelling van reserves (naar groepen valuta's)
    - valuta's deel uitmakend van de SDR
    - valuta's niet deel uitmakend van de SDR

**Tabel 4****Internationale investeringspositie van het eurogebied op jaarbasis**

	<u>saldo activa</u>	<u>saldo passiva</u>	<u>saldo</u>
<b>I. <u>Directe investeringen</u></b>			
<b><u>In het buitenland</u></b>			
– deelnemingen en herinvestering van winsten			
(i) MFI's (m.u.v. centrale banken)			
(ii) overige sectoren			
– overig kapitaal			
(i) MFI's (m.u.v. centrale banken)			
(ii) overige sectoren			
<b><u>In de rapporterende economie</u></b>			
– deelnemingen en herinvestering van winsten			
(i) MFI's (m.u.v. centrale banken)			
(ii) overige sectoren			
– overig kapitaal			
(i) MFI's (m.u.v. centrale banken)			
(ii) overige sectoren			
<b>II. <u>Effectenverkeer</u></b>			
<b><u>Deelnemingen</u></b>			
(i) monetaire autoriteiten			
(ii) overheid			
(iii) MFI's (m.u.v. centrale banken)			
(iv) overige sectoren			
<b><u>Schuldbewijzen</u></b>			
– obligaties en notes			
(i) monetaire autoriteiten			
(ii) overheid			
(iii) MFI's (m.u.v. centrale banken)			
(iv) overige sectoren			
– geldmarktinstrumenten			
(i) monetaire autoriteiten			
(ii) overheid			
(iii) MFI's (m.u.v. centrale banken)			
(iv) overige sectoren			
<b>III. <u>Financiële derivaten</u></b>			
(i) monetaire autoriteiten			
(ii) overheid			
(iii) MFI's (m.u.v. centrale banken)			
(iv) overige sectoren			
<b>IV. <u>Overige financiële transacties</u></b>			
(i) monetaire autoriteiten			
– leningen/valuta en buitenlandse rekeningen			
– overig kapitaal			
(ii) overheid			
– handelskrediet			
– leningen/valuta en buitenlandse rekeningen			



#### Tabel 4 (vervolgd)

- overig kapitaal
- (iii) MFI's (m.u.v. centrale banken)
  - leningen/valuta en buitenlandse rekeningen
  - overig kapitaal
- (iv) overige sectoren
  - handelskrediet
  - leningen/valuta en buitenlandse rekeningen
  - overig kapitaal

#### V. Officiële reserves

##### Monetair goud

##### Bijzondere trekkingsrechten

##### Reservepositie in het IMF

##### Deviezen

- valuta en buitenlandse rekeningen
  - bij monetaire autoriteiten
  - bij MFI's (m.u.v. centrale banken)
- effecten
  - deelnemingen
  - obligaties en notes
  - geldmarktinstrumenten
- financiële derivaten

##### Overige vorderingen

Internationale investeringsposities per ultimo 1999 en ultimo 2000 dienen „nationale” gegevens te beslaan.

## Bijlage 3: Financiële rekeningen van de Monetaire Unie

**Tabel 1**

### Balansoverzicht van waarden van activa en passiva

Activa	Passiva
<i>Geproduceerde activa</i> – kapitaalgoederen – voorraden – kostbaarheden <i>Niet-geproduceerde activa</i> – niet-geproduceerde materiële activa – niet-geproduceerde niet-materiële activa <i>Financiële activa</i> – monetair goud en bijzondere trekkingsrechten – chartaal geld en deposito's – effecten m.u.v. aandelen – leningen – aandelen en overige deelnemingen – verzekeringstechnische reserves – overige activa	Chartaal geld en deposito's Effecten m.u.v. aandelen Leningen Aandelen en overige deelnemingen Verzekeringstechnische reserves Overige passiva  Netto waarde

**Tabel 2**

### Financiële activa, passiva en netto financiële activa

Financiële activa	Passiva
Monetair goud en bijzondere trekkingsrechten Chartaal geld en deposito's Effecten m.u.v. aandelen Leningen Aandelen en overige deelnemingen Verzekeringstechnische reserves Overige activa Netto financiële activa	Chartaal geld en deposito's Effecten m.u.v. aandelen Leningen Aandelen en overige deelnemingen Verzekeringstechnische reserves Overige passiva

**Tabel 3**

### Systeem van rekeningen volgens ESR 95

<b>Stromen</b> (Mutaties in activa en passiva ingevolge transacties en overige stromen) Transacties Overige volumemutaties in activa Herwaarderingen <b>Standen</b> (Uitstaande bedragen aan activa en passiva op balansen)
---

**Tabel 4****Classificatie per institutionele sector**

<b>ESR 95</b>
<b>Niet-financiële vennootschappen (S.11)</b>
<b>Financiële instellingen (S.12)</b>
– centrale bank (S.121)
– overige monetaire financiële instellingen (S.122)
– overige financiële intermediairs (m.u.v. verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen) (S.123)
– financiële hulpbedrijven (S.124)
– verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen (S.125)
<b>Overheid (S.13)</b>
– centrale overheid (S.1311)
– deelstaatoverheid (S.1312)
– lagere overheid (S.1313)
– wettelijke-sociale-verzekeringsinstellingen (S.1314)
<b>Huishoudens (met inbegrip van ondernemingen zonder rechtspersoonlijkheid) (S.14)</b>
<b>Instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens (S.15)</b>
<b>Rest van de wereld (S.2)</b>
– Europese Unie (S.21)
– derde landen en internationale organisaties (S.22)

De afkortingen tussen haakjes zijn de sectoren volgens de nummering in ESR 95.

**Tabel 5****Vereenvoudigde balans en rekeningen betreffende financiële transacties**

(financiële activa/transacties in financiële activa/ Passiva/transacties in passiva)

Totaal	Rest van de wereld	Totale economie	Huishoudens m.i.v. instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens	Overheid	Verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen	Overige financiële intermediairs m.i.v. financiële hulpbedrijven	MFI's	Niet-financiële vennootschappen	Balansposten, financiële transacties, en sluitposten	Niet-financiële vennootschappen	MFI's	Overige financiële intermediairs m.i.v. financiële hulpbedrijven	Verzekeringsinstellingen en pensioenfondsen	Overheid	Huishoudens m.i.v. instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens	Totale economie	Rest van de wereld	Totaal
									Monetair goud and SDR's									
									Chartaal geld en deposito's									
									Effecten m.u.v. aandelen									
									Leningen									
									Aandelen en overige deelnemingen									
									Verzekeringstechnische reserves									
									Overige activa/passiva									
									<b>Totaal</b>									
									Netto financiële activa/netto kredietverlening/netto kredietneming									

De gearceerde cellen zijn niet van toepassing.

## Tabel 6

### Tabel betreffende financiering, investeringen en beleggingen van niet-financiële sectoren van de Monetaire Unie

(per instrument, balansposten en financiële transacties, in EUR miljoenen)

<b>1) Kortlopende financiële investeringen en beleggingen die verband houden met monetaire passiva</b>
<b>Valuta</b>
<b>Deposito's</b>
girale deposito's
deposito's met vaste looptijd tot en met 2 jaar
deposito's met opzegtermijn (tot en met 3 maanden)
repo's
<b>Effecten m.u.v. aandelen</b>
geldmarktpapier
schuldbewijzen
<b>Aandelen en overige deelnemingen</b>
aandelen/participaties in geldmarktfondsen
PM-posten: Monetaire aggregaten
chartaal geld en deposito's
+ girale deposito's
= <b>M1</b>
+ deposito's met vaste looptijd tot en met 2 jaar
+ deposito's met opzegtermijn (tot en met 3 maanden)
= <b>M2</b>
+ repo's en geldmarktpapier
+ aandelen/participaties in geldmarktfondsen
+ schuldbewijzen met een looptijd tot en met 2 jaar
= <b>M3</b>
<b>2) Kortlopende financiële investeringen en beleggingen ten opzichte van overige financiële intermediairs van de MU</b>
<b>Deposito's</b>
<b>Effecten m.u.v. aandelen</b>
<b>Vooruitbetaalde premies en voorzieningen voor openstaande aanspraken</b>
<b>3) Langlopende financiële investeringen en beleggingen</b>
<b>Deposito's die verband houden met monetaire passiva</b>
deposito's met vaste looptijd van meer dan 2 jaar
deposito's met opzegtermijn (meer dan 3 maanden)
<b>Deposito's ten opzichte van overige financiële intermediairs van de MU</b>
<b>Effecten m.u.v. aandelen</b>
<b>Beursgenoteerde aandelen</b>
<b>Aandelen/participaties in beleggingsinstellingen</b>
<b>Verzekeringstechnische reserves (voorzieningen pensioen- en levensverzekeringen)</b>
<b>4) Financiering</b>
<b>Effecten</b>
kortlopend
langlopend
<b>Leningen</b>
kortlopend
waarvan: consumptief krediet
langlopend
waarvan: consumptief krediet
krediet voor huisaankoop
<b>Beursgenoteerde aandelen</b>
<b>5) Netto financiële investeringen en beleggingen</b>

NB: De bovengenoemde posten worden weergegeven als financiële activa/passiva van de volgende sectoren: niet-financiële sectoren van het eurogebied, financiële sectoren van het eurogebied en de rest van de wereld.

**Tabel 7**

**Statistieken betreffende nationale financiële rekeningen per financieel instrument als aanvullende gegevensbronnen voor de samenstelling van MUFA's op kwartaalbasis**

<b>Deposito's (verworven door niet-MFI's)</b>
Per debiteurenssector
overige financiële intermediairs
verzekeringsinstellingen
Per crediteurenssector
niet-financiële vennootschappen
overheid
huishoudens met inbegrip van instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens
<b>Effecten met uitzondering van aandelen (met uitzondering van financiële derivaten)</b>
Per (oorspronkelijke) looptijd
kortlopend
langlopend
Per uitgevende sector
niet-financiële vennootschappen
overheid
Per aanhoudende sector
niet-financiële vennootschappen
overheid
huishoudens met inbegrip van instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens
<b>Beursgenoteerde aandelen</b>
Per uitgevende sector
niet-financiële vennootschappen
Per aanhoudende sector
niet-financiële vennootschappen
overheid
huishoudens met inbegrip van instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens
<b>Aandelen/participaties in beleggingsinstellingen</b>
Per aanhoudende sector
niet-financiële vennootschappen
overheid
huishoudens met inbegrip van instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens
<b>Verzekeringstechnische reserves</b>
Per instrument
voorzieningen pensioen- en levensverzekeringen
vooruitbetaalde premies en voorzieningen voor openstaande aanspraken
Per crediteurenssector
niet-financiële vennootschappen
overheid
huishoudens met inbegrip van instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens
<b>Leningen (verstrekt door niet-MFI's)</b>
Per (oorspronkelijke) looptijd
kortlopend
langlopend
Per crediteurenssector
overige financiële intermediairs
verzekeringsinstellingen
Per debiteurenssector
niet-financiële vennootschappen
overheid
huishoudens met inbegrip van instellingen zonder winstoogmerk ten behoeve van huishoudens

**Tabel 8****Overheidsschuld<sup>1)</sup>**

	Postnummer
Chartaal geld en deposito's	1
Kortlopende effecten	2
Langlopende effecten	3
Leningen van de centrale bank	4
Overige leningen	5
<b>Bruto geconsolideerde overheidsschuld</b>	<b>6= 1+2+3+4+5= 7+12</b> <b>6= 21+22+23= 27+28+30</b> <b>6= 17+18+19+20</b>
Binnenlandse houders	7= 8+9+10+11
Centrale bank	8
Overige monetaire financiële instellingen	9
Overige financiële instellingen	10
Overige ingezetenen	11
Niet-ingezetenen houders	12= 13+14
Niet-ingezetenen van de MU	13
Niet-ingezetenen buiten de MU	14
Bruto niet-geconsolideerde schuld	15= 6+16
Consolidatie-elementen	16
Schuldcomponent van de centrale overheid	17
Schuldcomponent van de deelstaatoverheid	18
Schuldcomponent van de lagere overheid	19
Schuldcomponent van de wettelijken sociale-verzekeringsfondsen	20
Binnenlandse-valutadenominatie	21
Deelnemende-vreemde-valutadenominatie	22
Niet-deelnemende-vreemde-valutadenominatie	23
<b>Middellange en langlopende overheidsschuld</b>	
Initiële looptijd (meer dan 1 jaar)	24
Resterende looptijd (meer dan 1 jaar)	25= 28+31
Resterende looptijd onder 1 jaar en overige variabele rente-instrumenten	26= 27+29+30
Resterende looptijd onder 1 jaar	27
Resterende looptijd tussen 1 en 5 jaar	28
<i>Waarvan: variabele rente</i>	29
Resterende looptijd boven 5 jaar	30
<i>Waarvan: variabele rente</i>	31
Gemiddelde looptijd	32
Zero-coupon (aflossingswaarde)	33

1) Overheidsschuld is de som van de uitstaande bruto passiva zoals geclassificeerd in de ESR 95-categorieën chartaal geld en deposito's, effecten met uitzondering van aandelen (exclusief financiële derivaten), en leningen. Overheidsschuld wordt geconsolideerd tussen en binnen de subsectoren van de overheid, en wordt gemeten aan het einde van de rapportageperiode.

**Tabel 9****Aanpassing tussen tekort en mutatie in schuld**

	Postnummer
<b>Tekort (-) of overschot (+)</b>	<b>1</b>
Aanpassing tussen financiële en niet-financiële rekeningen	2 = 1-3
<b>Netto transacties in financiële activa en passiva</b>	<b>3 = 4+13-17</b>
<b>Transacties in activa (geconsolideerd)</b>	<b>4= 5+6+8+9</b>
Chartaal geld en deposito's (met inbegrip van repo's)	5
Effecten (kortlopend en langlopend)	6
PM: Effecten (kortlopend en langlopend) niet-geconsolideerd	7
Leningen	8
Aandelen en andere deelnemingen	9= 10+11+12
Privatiseringen	10
Aandeleninjecties	11
Overige	12
<b>Netto transacties in overige activa en passiva</b>	<b>13= 15-16</b>
<i>Waarvan: netto transacties in financiële derivaten</i>	<b>14</b>
Transacties in overige activa (geconsolideerd)	15
Transacties in overige passiva (geconsolideerd)	16
<b>Transacties in overheidsschuld (geconsolideerd)</b>	<b>17=22+23+25+27+28</b>
<b>Financieringsbehoefte van de overheid</b>	<b>17= 19+20+21</b>
Waarvan: middellang en langlopend	<b>18</b>
Binnenlandse-valutadenominatie	<b>19</b>
Deelnemende-vreemde-valutadenominatie	<b>20</b>
Niet-deelnemende-vreemde-valutadenominatie	<b>21</b>
Chartaal geld en deposito's	22
Kortlopende effecten	23
PM: Kortlopende effecten niet-geconsolideerd	24
Langlopende effecten	25
PM: Langlopende effecten niet-geconsolideerd	26
Leningen van de centrale bank	27
Overige leningen	28
<b>Waarderingseffecten in overheidsschuld</b>	<b>29= 30+31</b>
Valutakoerswinsten en -verliezen/ESR 1995	30
Overige waarderingseffecten - nominale waarde	31
<b>Overige volumemutaties in overheidsschuld</b>	<b>32</b>
<b>Mutatie in overheidsschuld</b>	<b>33= 17+29+32</b>
	<b>33=2-1+4+13+29+32</b>